

wroclaw.pl

Konkurs FOTO

Aż 3 tys. zł
można dostać
za jedno zdjęcie
wyremontowanych
mostów
Pomorskich. Jak?

str. 7

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 1 (114), 10-17.12.2022

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

str. 10-11

Nie siedź w domu! Zobacz, ile się dzieje

TOMASZ HOŁCZAK

Jak spędzić ferie we Wrocławiu? Sprawdź

Wrocławskie dzieci będą miały wolne od 13 do 26 lutego 2023 r. Zajęcia i półkolonie przygotowały zarówno szkoły, jak i miejskie instytucje. Zobacz propozycję.

str. 3

Z Nasz Wrocław nie płać wcale albo mniej

Jeśli jesteś w programie Nasz Wrocław i masz status MAX, nie musisz martwić się podwyżkami np. w zoo. Do 6 atrakcji wejdziesz nawet za darmo.

str. 4

У Новому році ми надалі допомагаємо

У Вроцлаві досі працюють інформаційні пункти для мігрантів. Керує ними Вроцлавський центр соціального розвитку та Фонд «Україна».

str. 18

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

nowy rok zawsze wiąże się z nowymi nadziejami. Z jednej strony z tymi wyrażonymi w nie tak dawno składanych życzeniach, a z drugiej w postanowieniach, które składamy najczęściej sami przed sobą, wierząc, że początek roku to także nowy początek dla każdego z nas.

Chciałbym, aby rok 2023 był dla Wrocławia rokiem domykanych inwestycji. Wiele z tych największych zakończy się bowiem już w najbliższych miesiącach, wydawnie poprawiając jakość codziennego życia w naszym mieście. Uzupełnią one kilkaset tych „drobnych” projektów, które realizowaliśmy i realizujemy przez ostatnie 4 lata, a których – bynajmniej – nie lekceważę, wiedząc, jak ważne były dla lokalnych osiedlowych społeczności. Miasta, jak wielokrotnie podkreślałem,

„nie zawiążemy na kokardkę”, ale każda z tych inwestycji staje się krokiem w kierunku kompletno osiedla, kompletnej dzielnicy, komfortowego Wrocławia.

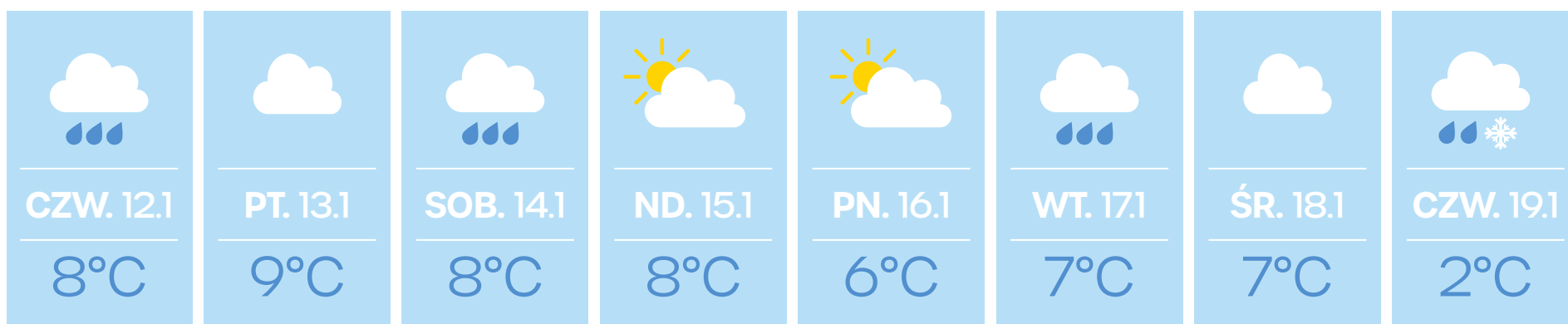
Ta deklaracja nie oznacza, że nie rozpoczniemy nowych projektów. Wręcz przeciwnie, we Wrocławiu wciąż będzie się dużo działało. W tegorocznym budżecie, choć przygotowywanym przecież na czasy kryzysu, wciąż mamy jedną z najwyższych kwot w ostatniej dekadzie przeznaczonych na inwestycje. Chcemy ją powiększyć, dlatego wraz z koleżankami i kolegami samorządowcami apelujemy do rządu o jak najszybsze uruchomienie środków z tzw. Krajowego Planu Odbudowy, na który składają się środki inwestycyjne i preferencyjne kredyty pilotowane przez Unię Europejską. Ciesząc się, że rząd zadeklarował wprowadzenie koniecznych reform instytu-

cjonalnych, z korzyścią także dla polskiego prawodawstwa (mamy nadzieję, że nie zakończy się to wyłącznie na deklaracjach), co pozwoliło Unii odblokować fundusze dla Polski, chcemy, aby jak najwięcej z nich trafiło do społeczności lokalnych. Nie myślę tu tylko o Wrocławiu, a o wszystkich polskich samorządach.

Mam nadzieję, że nowy rok przyniesie taką właśnie dobrą dla nas wszystkich wiadomość. Samorządy – nasze lokalne wspólnoty – są w istocie fundamentem jakości państwa. Im silniejsze, sprawniejsze będą, tym silniejsza będzie Polska.

Jacek Sutryk
 prezydent Wrocławia

POGODA

WIOSNA ZAJRZAŁA DO WROCŁAWIA I PADŁ REKORD CIEPŁA W NOWY ROK

Tak ciepło w styczniu jeszcze nie było! W niedzielę, 1 stycznia 2023 roku o godzinie 12 w obserwatorium Zakładu Klimatologii i Ochrony Atmosfery Uniwersytetu Wrocławskiego na osiedlu Biskupin-Sepolno-Dąbie-Bartoszewice, odnotowano 17,5 stopnia Celsjusza. To najwyższa styczniowa temperatura w historii Wrocławia. Nic dziwnego, że wrocławianie tłumnie wylegli do parków i na bulwary, żeby skorzystać z tych niespotykanych zimą temperatur i promieni słońca. Okolice bulwarów Xawerego Dunikowskiego i Marii i Lecha Kaczyńskich były wręcz zatłoczone.

Tymczasem w Warszawie tego samego dnia padł styczniowy rekord ciepła w Polsce. Na lotnisku Okęcie o godzinie 14.25 była wiosna – niemal 19 stopni. Oba wyniki są rekordowe, jeżeli chodzi o styczniowy pomiar temperatury.

Ferie w mieście nudne? Nie we Wrocławiu!

W tym roku ferie na Dolnym Śląsku trwają od 13 do 26 lutego. Warto wcześniej rozejrzeć się za miejscem dla pociechy, bo – szczególnie w szkołach – rozchodzą się one dość szybko.

Redakcja

W tym roku blisko 50 wrocławskich placówek oświatowych organizuje dla dzieci zimowy wypoczynek. Półkolonie odbędą się w 30 szkołach podstawowych. Koszt tygodniowego turnusu to średnio 100–200 zł plus cena posiłku. Zapisy prowadzone są w placówkach. W około 20 miejscach zaplanowano zajęcia w ramach „otwartych sal”. Są one bezpłatne. Zimowe półkolonie organizują również miejskie instytucje.

Na sportowo w Spartanie

Spartan przygotował półkolonie: pływacko-łyżwiarskie (ul. Wejherowska 34), tenisowo-łyżwiarskie (ul. Spiska 1), piłkarsko-sportowe (ul. Lubińska 53 i ul. Krajewskiego 2) i sportowe (ul. Hallera 81). Zajęcia odbywać się będą w ramach dwóch 5-dniowych turnusów, w godz. 7.30–16.30. Koszt tygodniowych zajęć od 699 zł do 799 zł.

Wodne ferie

Ferie we wrocławskim Aquaparku przy ul. Borowskiej to 5 przygód.

Spartan przygotował półkolonie na basenach, lodowisku, kortach i boiskach – do wyboru do koloru

Każdego dnia na dzieci w wieku od 7 do 12 lat czekać będzie inna zabawa. Można je przyprawiać od 7.30, a odbierać do 17. 5 dni zajęć (w tym posiłki) kosztuje 849 zł, a całodzienny bilet – 219 zł.

Na koniu i z psem

Półkolonie na Partynicach organizowane będą w ramach dwóch tygodniowych turnusów. Przeznaczone są dla dzieci w wieku od 7 do 13 lat. Koszt jednego turnusu to 1400 zł.

W Hali i w Hydropolis

Z kolei Hala Stulecia w pierwszym tygodniu ferii ma wyjątkową propozycję dla fanów kosmicznych przygód. W drugim – dla młodych odkrywców i wynalazców. Półkolonie potrwać w godz. 7.30–17 i adresowane są do dzieci w wieku 6–13 lat. Koszt turnusu to 850 zł. Dla rodzeństwa zniżka w wysokości 100 zł.

Rusza także kolejna edycja tygodniowych półkolonii w Cen-

trum Edukacji Ekologicznej Hydropolis.

To propozycja dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat. Koszt udziału w półkoloniach wynosi 800 zł za osobę i obejmuje: warsztaty, wejście do atrakcji turystycznych, wyżywienie i ubezpieczenie dziecka.

➤ **Więcej informacji znajdziesz na stronie www.wroc.city/FerieSzkoły i na stronach organizatorów**

Do szkół i przedszkoli ze statusem MAX

W tegorocznej rekrutacji do szkół i przedszkoli będzie można uzyskać dodatkowe punkty. To ukłon w stronę rodziców, którzy aktywują status MAX w programie Nasz Wrocław. Decyzję w tej sprawie radni miejscy podejmą na styczniowej sesji.

Agata Zięba

Planowana zmiana w rekrutacji do wrocławskich szkół podstawowych, przedszkoli i oddziałów przedszkolnych na rok szkolny 2023/2024 związana jest z rozszerzeniem kryterium o aktywny status Nasz Wrocław MAX, za który będzie można otrzymać dodatkowe punkty. Dzieci osób, które posiadają aktywny status Nasz Wrocław MAX, uzyskają dodatkowo 50 pkt. w rekrutacji do wrocławskich przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz 90 pkt. do szkół podstawowych (pozaobwodowych).

– Chcemy premiować w rekrutacji dzieci, których rodzice faktycznie uczestniczą w kosztach utrzymania miasta. Tzn. rozliczają podatek PIT we Wrocła-

wiu oraz planują u nas zostać na dłużej, o czym świadczy zameldowanie na stałe. A właśnie te warunki należy spełnić, by móc aktywować status w programie Nasz Wrocław MAX – mówi Marcin Miedziński z Departamentu Edukacji UMW. Dlaczego miasto premiuje meldunek stały? Po liczbie osób na stałe zameldowanych w mieście można m.in. precyzyjnie oszacować niezbędną liczbę miejsc w przedszkolach i szkołach na terenie danego osiedla. Dane te pozwalają także dokładniej określać plany inwestycyjne czy zagospodarowania przestrzennego, jak i optymalną częstotliwość kursowania komunikacji miejskiej na danym obszarze.

➤ **Więcej o programie Nasz Wrocław MAX na [www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw-max](http://www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw/nasz-wroclaw-max)**

NASZ WROCŁAW MAX

Z Nasz Wrocław MAX dodatkowe punkty

- +90 pkt.** do szkół podstawowych
- +50 pkt.** do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w SP

Straż Miejska Wrocławia rekrutuje

Szukasz stabilnego zatrudnienia? Dołącz do nas! W pracy strażnika miejskiego słowo „nuda” nie jest znane – tak Straż Miejska Wrocławia zachęca na swojej stronie do wstąpienia w jej szeregi. Jeśli masz skończone 21 lat, wykształcenie min. średnie, posiadasz polskie obywatelstwo, nie byłeś karany i uregulowałeś stosunek do służby wojskowej, zgłoś się do 25 stycznia br. Jest wolnych 30 etatów. Można zarobić ponad 4 tys. zł. Więcej na smwroclaw.pl.

Co zrobić z choinką po świętach?

Tradycyjnie w naszych domach choinki świąteczne trzymamy do święta Trzech Króli, które obchodzimy 6 stycznia. Potem musimy pozbyć się drzewek. Naturalne możemy zawieźć do PSZOK-ów (we Wrocławiu na ul. Michalczyka 9, pn.–pt w godz. 8–17, w sb. w godz. 8–16 i na ul. Janowską 51 od pn. do pt. i w wybrane sb. w godz. 7–15) lub wrzucić do brązowego pojemnika na bioodpady. Sztuczną – najlepiej przechować do przyszłego roku, a jeśli jest zniszczona, wrzucić do odpadów zmieszanych (pojemnik czarny) lub do pojemnika na odpady gabarytowe. Więcej na eko-system.wroc.pl.

Podwyżki za wywóz śmieci przegłosowane

Podczas sesji Rady Miejskiej Wrocławia 22 grudnia 2022 r. radni podjęli decyzję o koniecznych podwyżkach i zmianie systemu naliczania opłat za wywóz odpadów. Od lutego 2023 r. każda osoba mieszkająca we Wrocławiu będzie płacić za wywóz śmieci 41,24 zł miesięcznie. Stawka dotyczy wywozu odpadów posegregowanych. Dla rodzin wielodzietnych przewidziana będzie ulga w wysokości 40 proc. O taki dodatek będzie można wystąpić do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W zoo podwyżki biletów, ale nie dla mieszkańców

Od 1 stycznia 2023 trzeba zapłacić więcej za wstęp do wrocławskiego zoo. Podrożały bilety normalne i ulgowe – o 10 złotych każdy. Wrocławianie nadal mogą wejść do zoo na preferencyjnych warunkach i przy korzystaniu z miejskich programów podwyżki ich ominą.

Robert Migdał

Od tego roku za bilet do zoo dla osoby dorosłej trzeba zapłacić 70 zł, a za bilet ulgowy 60 zł. Cena ta dotyczy będzie głównie turystów odwiedzających zoo raz w roku. Podwyżki nie dotkną mieszkańców, którzy są zarejestrowani w programie Nasz Wrocław lub Nasz Wrocław MAX.

– Jako duża instytucja dotkliwie odczuwamy obecne uwarunkowania ekonomiczne, gdyż dbamy o dobrostan około 10 tysięcy zwierząt niemal 1200 gatunków, a więc jesteśmy pod tym względem jednym z największych zoo na świecie. Od stycznia ceny biletów normalnych i ulgowych wzrosną o 10 zł, ale co istotne – ceny kart rocznych pozostaną bez zmian – informuje Agnieszka Korzeniowska z wrocławskiego ogrodu zoologicznego.

– Wrocławianie nadal będą mogli wchodzić do zoo na bardzo preferencyjnych warunkach, a płatnicy podatków, którzy rozliczają PIT we Wrocławiu, korzystają z programu Nasz Wrocław i Nasz Wrocław MAX – dodaje.

Wyremontowana Ptazarnia zyska trasę spacerową, gdzie ptaki będą fruwały nad głowami zwiedzających

Dla mieszkańców taniej i za darmo

Każdy wrocławianin posiadający aktywny status podatnika w programie Nasz Wrocław za bilet normalny zapłaci 30 zł, a za ulgowy

20. Ponadto osoby zameldowane, które mają status MAX, za kartę roczną do zoo zapłacą tyle, ile turysta za bilet ulgowy, czyli 60 zł. Dodatkowo z Nasz Wrocław można wrocławskie zoo odwiedzić raz w roku całkiem za darmo. Aktywny status MAX uprawnia do do-

datkowego darmowego biletu dla osoby towarzyszącej.

Jak dołączyć?

Aby zapisać się do programu Nasz Wrocław, wystarczy zarejestrować się na stronie www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw,

podając: imię, nazwisko, PESEL i adres e-mail. A następnie aktywować status podatnika, potwierdzając rozliczenie podatku za ubiegły rok we Wrocławiu, wpisując numer UPO. Status Nasz Wrocław MAX uzyskamy, podając informacje o zameldowaniu we Wrocławiu.

Nowe inwestycje

W zoo cały czas prowadzone są inwestycje. Niebawem będzie można podziwiać dzioborożce karbodziobe w zupełnie nowym pawilonie w starej części zoo. Wyremontowano także XIX-wieczny budynek przy Terrarium, który posłuży za gabinet weterynaryjny. W przyszłym roku Ptazarnia zyska trasę spacerową wokół pawilonu. Ogłoszono także przetarg na zimowisko dla flamingów. We wrocławskim zoo podczas ostatnich 15 lat przeprowadzono ponad 170 inwestycji. Zoo jest instytucją utrzymującą się samodzielnie, czym różni się od większości polskich ogrodów zoologicznych. Koszty utrzymania zoo mogą wzrosnąć w 2023 roku aż o 18 mln zł. Podwyżki są zatem konieczne.

Ponad 2 miliony gości w aquaparku w 2022 roku

Szczęśliwy dwumilionowy zwycięzca Adam Ratajczak z żoną i córką

W przedostatni dzień 2022 roku aquapark odwiedził dwumilionowy gość. Jeszcze nigdy w historii nie było takiej frekwencji. Wrocławianie pokazali, że lubią obiekty na Borowskiej i Brochowie.

Tomasz Wysocki

Wrocławski aquapark przy ul. Borowskiej w środę, 30 grudnia, o godz. 10.07 odwiedził pan Adam z żoną i córeczką. Podszedł do kasy i... rozległ się alarm, a na niego i rodzinę spadło konfetti.

– System kasowy we wszystkich obiektach jest połączony teleinformatycznie. Stąd dokładnie wiemy nie tylko, jaka jest frekwencja, ale także, kiedy gości jest więcej, a kiedy mamy rezerwy – opowiada Aneta Rawecka, szefowa marketingu Wrocławskiego Parku Wodnego. – W połowie tygodnia wyszło ze statystyk, że w piątek albo nawet w Sylwestra pojawi się u nas dwumilionowy gość. Byliśmy też przygotowani na Brochowie. Ale okazało się, że chwilę po

godzinie 10 na Borowskiej odwiedził nas pan Adam. I to właśnie on okazał się tym ważnym gościem.

Adam Ratajczak to nauczyciel wychowania fizycznego, mieszkaniec Wrocławia. Przyszedł z żoną, która jest stewardesą, oraz z dwuletnią córeczką, która uczy się pływać. – Bardzo lubimy spędzać czas w aquaparku, podoba nam się różnorodność atrakcji. Teraz, odkąd mamy córeczkę, korzystamy głównie z atrakcji dla maluchów: basenu z ciepłą wodą, brodzika ze zjeżdżalnią czy pluskających fontann – mówi szczęśliwy zwycięzca.

Do aquaparku przychodzą od lat, a teraz będą tu regularnie, bo pan Adam otrzymał roczny karnet VIP na wszystkie strefy

Wrocławskiego Parku Wodnego, torbę prezentów i wejściówki dla żony i córeczki. W swojej niemal 15-letniej historii Wrocławski Park Wodny po raz pierwszy przebił granicę dwóch milionów odwiedzających, obsługowanych w ciągu jednego roku. Wpływ na to miały inwestycje przeprowadzone w 2022 roku. W połowie roku udostępniono nowy park saunowy na ul. Borowskiej, ale przede wszystkim otwarto nowy obiekt przy ul. Polnej na wrocławskim Brochowie, który miesięcznie odwiedza średnio 23 tysiące osób.

WBO 2023 – zgłoś swój projekt od 16 stycznia

Rusza nabór do kolejnej edycji Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Od 16 stycznia do 13 lutego liderzy mogą zgłaszać projekty osiedlowe i ponadosiedlowe. Do wydania mają łącznie 31 milionów złotych!

Agata Zięba

W tym roku budżet na projekty będzie większy, co wynika z zasad określonych dla budżetów obywatelskich w ustawie o samorządzie gminnym. Dodatkowy milion wpadnie do puli projektów osiedlowych, na które będzie 10 mln zł, a na ponadosiedlowe pozostanie 21 mln. Liderzy projektów osiedlowych maksymalnie będą mieli do wydania na zgłoszone przedsięwzięcie 1 mln zł, a ponadosiedlowych – 3 mln zł.

Zostań liderem

Liderem, czyli osobą zgłaszającą i prowadzącą projekt do WBO, może zostać każdy mieszkaniec Wrocławia, niezależnie od wieku i obywatelstwa. Jedna osoba może zgłosić dowolną liczbę projektów. Aby to zrobić, nie trzeba być zameldowanym. To lider określa wartość projektu oraz czy jest to projekt osiedlowy czy ponadosiedlowy.

Projekt można złożyć na formularzu dostępnym na stronie

TOMASZ HOŁOD

Konikowo to ciągle hit WBO, choć wybrany do realizacji w 2019 roku

WBO lub w formie papierowej. Do projektu musi być dołączona lista podpisów przynajmniej

dwóch popierających go mieszkańców (może być wśród nich podpis lidera). Złożone projekty

zostaną ocenione, a wyniki opublikowane w internecie. Tylko pozytywnie zweryfikowane propozycje liderów zostaną poddane pod głosowanie mieszkańców (kryteria są opublikowane na stronie). Liderzy będą mogli skonsultować swoje pomysły i wprowadzić niezbędne poprawki w trakcie oceny.

Oddaj swój głos

Głosowanie na projekty Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego odbędzie się w tym roku w dniach 23 września – 10 października. Prawo głosu ma każdy mieszkaniec Wrocławia niezależnie od wieku i obywatelstwa (nie jest wymagane zameldowanie). Swoje głosy będzie mógł oddać na jeden wybrany projekt osiedlowy i jeden ponadosiedlowy elektronicznie i papierowo w wyznaczonych punktach. Do realizacji pójdą projekty, które uzyskały kolejno największą liczbę głosów, aż do wyczerpania puli środków. Wyniki zostaną opublikowane na stronie WBO oraz w BIP.

Szkoła Liderów pomoże

25 stycznia o godz. 17.30 w ODLOT. Strefa Partycypacji przy ul. Piłsudskiego 34 odbędzie się spotkanie Szkoły Liderów WBO. Organizatorzy przedstawia najważniejsze tegoroczne zasady, opowiedzą o tym, co się zmieniło i z jakimi wyzwaniem

mogą spotkać się liderzy projektów. Jeśli chcesz zgłosić swój projekt, przyjdź – na miejscu uzyskasz odpowiedzi na nurtujące cię pytania, a nawet pomoc w napisaniu projektu!

Kalendarz WBO 2022

- Składanie projektów: 16.01 – 13.02.2023
- Pierwszy etap oceny projektów: 13.02 – 31.05.2023
- Publikacja wyników pierwszej oceny projektów: 01.06.2023
- Konsultacje projektów: 01.06 – 03.07.2023
- Drugi etap oceny projektów: 04.07 – 22.08.2023
- Publikacja wyników drugiej oceny projektów: 23.08.2023
- Możliwość składania odwołań: 23.08 – 30.08.2023
- Publikacja listy projektów ocenionych pozytywnie po odwołaniach: niezwłocznie po rozpatrzeniu wszystkich ewentualnych odwołań
- Publikacja ostatecznej listy projektów pod głosowanie: po upływie czwartego dnia od publikacji listy projektów ocenionych pozytywnie po odwołaniach
- Głosowanie na projekty WBO 2023: 22.09 – 09.10.2023.

➤ **Więcej na stronie**
www.wroclaw.pl/wbo

W Czasoprzestrzeni dają kasę na twoje pomysły

Masz pomysł i energię, by zorganizować wydarzenie, ale brakuje Ci możliwości? Miejsca, sprzętu, materiałów i pieniędzy? Czasoprzestrzeń ma na to radę – przyjdź po MikroDotację.

Agata Zięba

1 stycznia ruszył nabór do programu MikroDotacji w Czasoprzestrzeni. Projekty mogą zgłaszać grupy nieformalne, składające się z co najmniej trzech osób.

By ubiegać się o dotację na organizację wydarzenia w Czasoprzestrzeni, trzeba spełnić kilka warunków. Wydarzenie musi być bezpłatne dla odbiorców i mieć charakter artystyczny, kulturalny, edukacyjny albo

mieć na celu budowanie więzi społecznych.

Maksymalna kwota dofinansowania to 2 tysiące złotych. Miejsce i sprzęt oraz pomoc w promocji i wsparcie organizacyjne Czasoprzestrzeń daje w pakiecie! Na co dzień odbywają się tu koncerty, spektakle teatralne, festiwale, wystawy, warsztaty, debaty i panele dyskusyjne, festiwale i spotkania społeczności lokalnej, możliwości jest więc spo-

ro. Regulamin programu oraz wnioski do wypełnienia znajdują się na stronie Czasoprzestrzeni.

Wnioski można składać do 28 lutego, a na wyniki trzeba poczekać do 15 marca i od 1 kwietnia można działać. Więcej informacji pod adresem bmatczak@tratwa.org i numerem 781 984 538.

➤ **Zobacz szczegóły na stronie** wroc.city/MikroDotacja

OLEKSANDR POLAKOWSKI

W Czasoprzestrzeni odbywają się różne wydarzenia, tu Festiwal Kupuj Świadomie 2022

Popowicka już w pełni przejezdna

Zakończył się remont fragmentu ulicy Popowickiej pomiędzy Milenijną a Starograniczną. Od 29 grudnia 2022 roku kierowcy jeżdżą wszystkimi pasami w obu kierunkach. Wyremontowane są jezdnie, przebudowane chodniki i przejścia dla pieszych. Jest nowa droga rowerowa. A co najważniejsze w kontekście tramwaju – jest torowisko, w dodatku częściowo zielone, czyli z roślinami pomiędzy szynami. Remont Popowickiej to część budowy nowej trasy tramwajowej, która połączy istniejące torowiska przy ulicy Milenijnej i mostach Mieszczańskich. Tramwaj przez Popowice zacznie jeździć w 2023 roku. Nowa trasa, o długości niespełna 4 km, przebiegnie przez ulice: Dmowskiego, Długą, Starogroblową i Popowicką. Inwestycja kosztuje około 222 mln zł i jest dofinansowana z UE.

Nowe drogi do Barda i Lubina

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad na 2023 rok zapowiada przetarg na drogę z Wrocławia (Magnice) do turystycznego Barda nad Nysą Kłodzką. W planach jest budowa nowego odcinka drogi ekspresowej S8 o długości 64 kilometrów.

W bardziej odległej przyszłości S8 ma być pociągnięta do Kłodzka. Inwestycja S8 Wrocław (Magnice) – Bardo oficjalnie ruszy w 2023 roku, ale na finał pewnie przyjdzie poczekać kilka lat, ponieważ jest ona realizowana w ramach Rządowego Programu Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. Dobra informacja dotyczy także jednopasmowych dróg krajowych z Wrocławia do Lubina, które będą przebudowane do dwupasmowych. Przygotowania do tego zadania potrwać do 2027 roku, a budowa powinna ruszyć pod koniec dekady i może kosztować nawet 2 mld zł.

Więcej płatnych miejsc parkingowych

Dokładnie o 583 nowe miejsca powiększy się od 16 stycznia Strefa Płatnego Parkowania we Wrocławiu. Dla mieszkańców abonament 10 zł/m-c lub 100 zł na cały rok.

Redakcja

Nowe miejsca zostały wyznaczone na wnioski radnych osiedlowych: Szczepina, Przedmieścia Oławskiego, Przedmieścia Świdnickiego i Powstańców Śl. Obsługę miejsc postojowych zapewni 37 parkomatów.

Żeby mieć miejsce na auto

– Jesteśmy niezwykle zadowoleni z rozwoju Strefy Płatnego Parkowania na naszym osiedlu i bardzo się cieszymy, że niebawem na całym obszarze Przedmieścia Świdnickiego zostaną wyznaczone legalne miejsca postojowe. Nasi mieszkańcy w końcu mogą zaparkować swoje samochody w bliskiej odległości od mieszkania, a bezpieczeństwo i komfort poruszania się, szczególnie pieszych, po osiedlu jest naprawdę niewspółmierne do tego, co było jeszcze kilkanaście miesięcy temu – mówiła Magdalena Szczepaniak, przewodnicząca zarządu Osiedla Przedmieście Świdnickie, podczas konferencji prasowej zapowiadającej w kwietniu 2022 rozszerzenie strefy.

Abonamenty dla mieszkańców

Zameldowani mieszkańcy, których nieruchomości znajdują się w pobliżu Strefy Płatnego Parkowania, mogą wykupić preferencyjne abonamenty w cenie

zaledwie 10 zł za miesiąc, 50 zł za pół roku lub 100 zł za rok.

W praktyce oznacza to, że postój dla kierowców posiadających abonament kosztuje ok. 30 gr/dziennie. Użytkownicy, którzy są zainteresowani zakupem abonamentu, mogą skorzystać ze sklepu internetowego www.wroclaw.e-abonamenty.pl (jeżeli abonament nie wymaga weryfikacji) lub też udać się bezpośrednio do Biura Obsługi Klienta ZDiUM przy ul. Długiej 49 we Wrocławiu, które jest czynne w poniedziałki, wtorki,

czwartki i piątki od godz. 8.30 do 14, a w środy od godz. 8.30 do 17.

Trzy zł za godzinę postoj

Miejsca znajdujące się od 16.01 w podstrefie VI, VII, IX i XIV Strefy Płatnego Parkowania będą objęte następującymi stawkami:

- 3 zł za 1. godzinę postoj;
- 3,10 zł za 2. godzinę postoj;
- 3,30 zł za 3. godzinę postoj;
- 3 zł za 4. i każdą kolejną godzinę postoj.

STREFA PŁATNEGO PARKOWANIA WE WROCŁAWIU

W Strefie Płatnego Parkowania opłaty obowiązują w dni robocze w godz. 9–18.

Płać mobilnie, parkuj wygodnie

– Opłaty za postój można dokonać w parkomacie bilonem lub kartą płatniczą, ale zachęcamy wszystkich do korzystania z płatności mobilnych oraz dostępnych aplikacji SkyCash lub Pango, które można zainstalować bezpłatnie na telefonie – zachęca Klaudia Piątek, rzeczniczka ZDiUM. – Korzystając z aplikacji, nie trzeba rozglądać się za parkomatem, dodatkowo zamiast płacić z góry, można zapłacić za rzeczywisty czas parkowania; a co istotne, w każdej chwili można przedłużyć parkowanie w dowolnym momencie, nie wracając do samochodu.

MPK wyda na inwestycje aż 82 mln zł

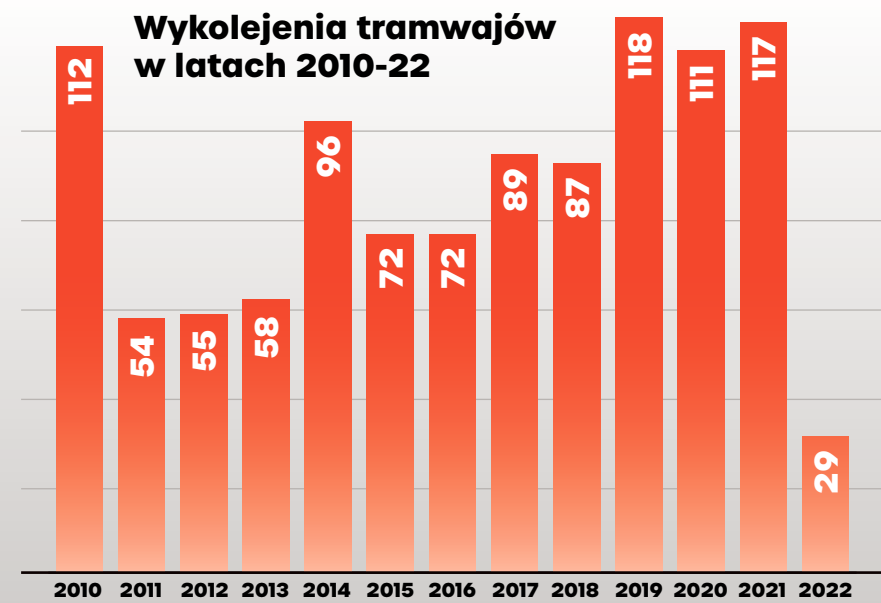
Na rok 2023 miejska spółka zaplanowała 9 projektów w ramach #TORYwulucji.

Błażej Organisty

Na liście zadań jest, oprócz modernizacji trzech zajezdni Gaj, Borek i Obin: ■ wymiana rozjazdów na skrzyżowaniu pl. Powstańców Wielkopolskich z ul. Trzebnicką i przebudowa połączenia z zajezdnią Ołbin, ■ modernizacja torowiska wraz z siecią trakcyjną w ul. Legnickiej (od ul. Zachodniej do Niedźwiedziej), ■ wymiana rozjazdu na

skrzyżowaniu ul. Legnickiej z ul. Milenijną wraz z modernizacją przejazdu. W planach jest też remont 5 przejść dla pieszych. W ub.r. na 19 inwestycji #TORYwulucji MPK wydało 91 mln zł. Wrocławianie odczuwają efekt: tramwaje przyspieszyły, częstotliwość wypadania ich z torów spadła z jednego przypadku na kilka dni do około 30 w roku. To stanowi 80-proc. spadek liczby wykolejeń.

Wykolejenia tramwajów w latach 2010-22

Maślice z tramwajem – przetarg na projekt trasy

Uwaga, uwaga, mamy ważny komunikat: będzie tramwaj na Maślice. Jeszcze w tym roku Urząd Miejski Wrocławia rozpocznie poszukiwania projektanta trasy, która początek ma mieć przed stadionem, a metę w pobliżu centrum handlowego. Projekt ma być gotowy w dwa lata. A tramwaj, wg planu, pojedzie w 2027 roku.

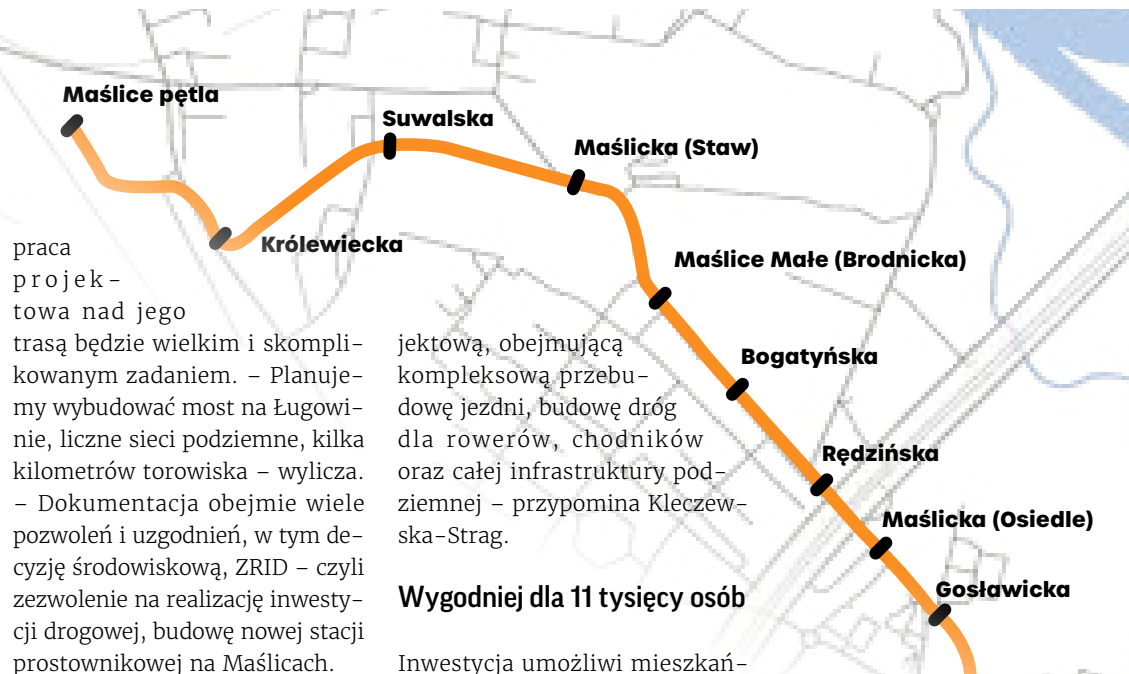
Blążej Organisty

Którędy pojedzie tramwaj na Maślice? Dokładny przebieg trasy poznamy po zakończeniu jej projektowania (wykonawca dostanie na to dokładnie 25 miesięcy), ale założenia już są: ■ Pilczyczka (przy stadionie Tarczyński Arena), ■ Maślicka, ■ Suwalska, ■ Królewiecka, ■ centrum handlowe w pobliżu linii kolejowej; ■ 8 par przystanków: na wysokości ul. Gosławickiej, przy AOW, ul. Rędzińskiej, Bogatyńskiej, Brodnickiej, na rozwidleniu ul. Maślickiej i trasy tramwajowej, przy ul. Suwalskiej oraz ul. Królewieckiej. Przewidywana długość trasy to od 3 do 4 km.

Wybór miejsca mety – przy linii kolejowej, którą jeżdżą pociągi na Głogów czy Zieloną Górę – jest uzasadniony planami PKP, które wybudują w tamtych okolicach stację Wrocław – Maślice. Przy pętli tramwajowej Urząd Miejski Wrocławia chce zrobić parking typu parkuj i jeźdź na kilkadziesiąt aut.

25 miesięcy projektowania

Zadanie poprowadzi spółka Wrocławskie Inwestycje. Kierownikiem projektu jest Justyna Kleczewska-Strag. Wyjaśnia, że choć 4 km tramwaj pokona w kilkanaście minut, zatrzymując się na poszczególnych przystankach, to

praca projektowa nad jego trasą będzie wielkim i skomplikowanym zadaniem. – Planujemy wybudować most na Ługowinie, liczne sieci podziemne, kilka kilometrów torowiska – wylicza. – Dokumentacja obejmie wiele pozwoleń i uzgodnień, w tym decyzję środowiskową, ZRID – czyli zezwolenie na realizację inwestycji drogowej, budowę nowej stacji prostownikowej na Maślicach.

projektową, obejmującą kompleksową przebudowę jezdni, budowę dróg dla rowerów, chodników oraz całej infrastruktury podziemnej – przypomina Kleczewska-Strag.

Wygodniej dla 11 tysięcy osób

Inwestycja umożliwi mieszkańcom Maślic i pobliskich osiedli szybki dojazd do centrum. Dzięki jej realizacji aż 11 tysięcy osób będzie miało do przystanku tramwajowego nie więcej niż 500 m. Dzięki parkingowi park and ride i skomunikowaniu z autobusami, trasa tramwajowa na Maślice będzie także nową alternatywą dojazdu dla stałowicz

Rozważane przystanki tramwaju na Maślice

i mieszkańców Praczy Odrzańskich. Kiedy? W planach Urzędu Miejskiego Wrocławia jest rok 2027.

Zobacz film na www.wroclaw.pl

To właśnie dlatego od momentu podpisania umowy projektant będzie miał na przygotowanie dokumentacji 25 miesięcy. Inwestycja będzie objęta konsultacjami społecznymi. Jest ściśle powiązana z przebudową ulicy Maślickiej. – Na to zadanie mamy już dokumentację pro-

Pstryknij wizytówkę odnowionych Pomorskich

Uwaga! Pomysłowość, estetyka, ciekawe ujęcie tematu – to będzie punktowała komisja konkursowa, oceniając fotografię odnowionych mostów Pomorskich. Czas - od dziś do końca stycznia.

Anna Aleksandrowicz

Pokaż mosty Pomorskie w fotograficznej perspektywie. Taki jest tytuł konkursu fotograficznego na najlepsze, najciekawsze, najładniejsze ujęcie mostów Pomorskich dnem lub nocą. Fotomontaże zabronione.

Konkurs z jedną nagrodą

Żeby zaważyć o nagrodę główną w konkursie trzeba mieć 18 lat. Ale wystarczy też ukończone 13 lat, jednak wtedy potrzebna jest zgoda rodzica lub opiekuna na udział w konkursie.

Zdjęcia konkursowe należy przysyłać na adres: konkurs.foto@wi.wroc.pl wraz z wypełnionym formularzem rejestracyjnym (znajdziesz go jako załącznik nr 1 w regulaminie konkursu). Zgoda dorosłego na udział małoletniego w konkursie to załącznik nr 2.

Warunki techniczne: fotografia powinna zostać zapisana w formacie jpg. Dłuższy bok zdjęcia – nie mniej niż 4000 pixeli. Minimalna rozdzielczość zdjęcia musi wynosić 300 dpi. Nagroda jest tylko jedna i wynosi 3 tys. zł.

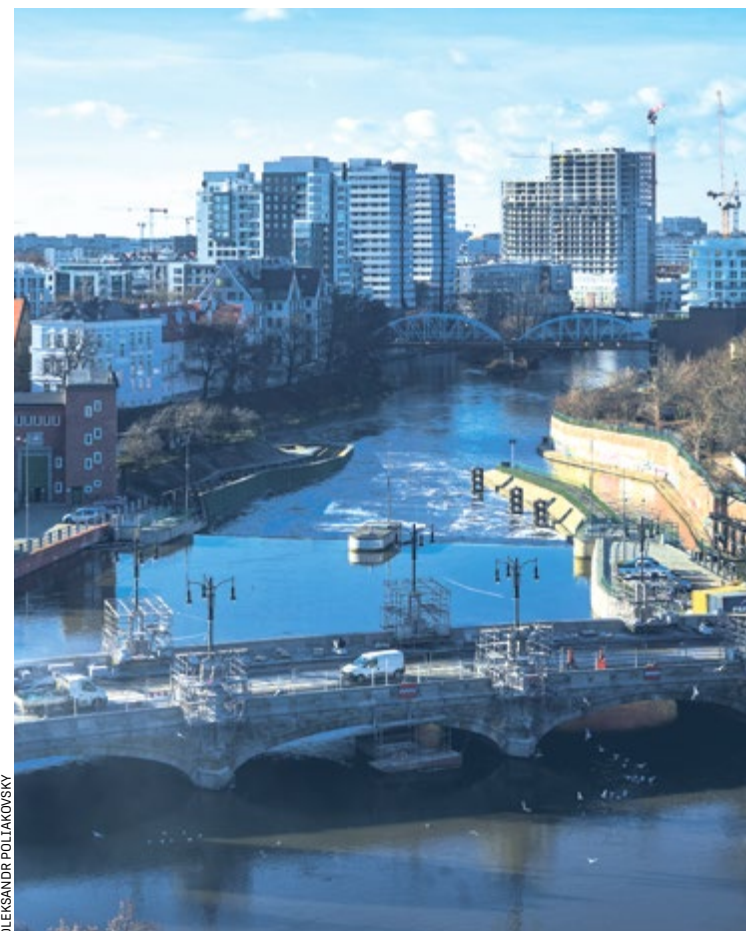
Kiedy otwarcie?

Oficjalnie mosty Pomorskie – taki jest plan – znów zaczną służyć wrocławianom od połowy lutego. To wtedy będzie można znów nimi pokonywać Odrę autobusem, tramwajem, samochodem, rowerem, hulajnogą i peredes. Do tego czasu będą trwały ostatnie odbiory techniczne i budowlane, próby i sprzątnięcie. We wtorek 10.01 na mosty wjadą, a potem je przejadą ciężarówki załadowane kamieniami i piaskiem – każda będzie ważyła 40 t. Chodzi o to, by sprawdzić, czy mosty wytrzymają obciążenie statyczne i dynamiczne.

Remont za 70 mln zł

Spółka Wrocławskie Inwestycje podpisała umowę z firmą Pro-Tra Building na remont trzech mostów Pomorskich: Północnego, Środkowego i Południowego w grudniu 2019 roku. Modernizacja objęła przebudowę torowiska, ulicy, chodników, wymianę sieci podziemnych. Nie do poznania zmienił się najstarszy z mostów, południowy, z którego zniknęła rura ciepłownicza, a odsłonięto (i odczyszczono) 68 maszkaronów. Pod nadzorem konserwatora zabytków przeprawa odzyskała stylowe latarnie na wieżyczkach, strażnice i rzygacze w kształcie wilczych pysków.

Zatem aparaty w dłoń i hajda uwiecznić nową perełkę wśród zabytków Wrocławia! Zdjęcia można przysyłać na konkurs.foto@wi.wroc.pl do 31.01.

OLEKSANDR POLIAKOWSKI

Regulamin konkursu na stronie www.wi.wroc.pl i www.wroclaw.pl

Seniorze! Sprawdź, jakie masz ulgi w komunikacji

Pan Jerzy co miesiąc płacił za bilety, mimo że nie musiał, bo z racji wieku przysługiwały mu bezpłatne przejazdy komunikacją. Zwrócił się w tej sprawie do Biura Obsługi Klienta URBANCARD i otrzymał zwrot pieniędzy. Od 2022 r. za darmo po Wrocławiu mogą jeździć osoby, które ukończyły 65 lat. Kto jeszcze ma ulgi?

Redakcja

Do Biura Obsługi Klienta URBANCARD we Wrocławiu wpłynął wniosek pasażera, który jest regularnym użytkownikiem wrocławskiej komunikacji miejskiej i sumiennie kupował bilety okresowe. Okazało się jednak, że pan Jerzy blisko dwa lata wcześniej osiągnął wiek uprawniający go do bezpłatnych przejazdów, jednak nie miał świadomości przysługującego mu przywileju. Z tą sprawą zwrócił się więc do BOK.

Po 65. roku życia nie płacisz

– Okazało się, że pan Jerzy od 22 miesięcy miał prawo do bezpłatnego korzystania z komunikacji miejskiej. Wrocław na tle innych dużych miast Polski wyróżnia się pod tym względem. W wielu miejscach takie uprawnienia otrzymują dopiero osoby powyżej 70. roku życia. Tak też sądził pan Jerzy – tłumaczy Paulina Tyniec-Piszcz, dyrektor Wydziału Transportu Urzędu Miejskiego Wrocławia.

W stolicy Dolnego Śląska bezpłatnie z komunikacji miejskiej korzystają pasażerowie powyżej 65. roku życia, co jest ewene-

Pani Maria już może jeździć po Wrocławiu komunikacją miejską za darmo i jest bardzo zadowolona

mentem w skali kraju. Pracownicy Wydziału Transportu zaprosili więc pana Jerzego na spotkanie, podczas którego wręczyli mu miejskie gadżety.

Szczeńliwe zakończenie

– Bezpośredni kontakt z pasażerami jest dla nas kluczo-

wy. Chcieliśmy porozmawiać, wymienić się spostrzeżeniami, wysłuchać uwag oraz opinii, a także przekazać, że bardzo doceniamy wiernych pasażerów komunikacji miejskiej – dodaje Paulina Tyniec-Piszcz.

Historia pana Jerzego zakończyła się pozytywnie, otrzymał

zwrot wydanych na bilety środków.

Komunikacja priorytetem

– Rozwój transportu zbiorowego jest jednym z naszych najważniejszych priorytetów, dlatego w tym obszarze dzieje się wiele dobrego. Powstają

nowe linie tramwajowe, inwestujemy jako miasto w nowy tabor i infrastrukturę, stale polepszając jakość komunikacji miejskiej we Wrocławiu, ale i całej aglomeracji – wymienia Paulina Tyniec-Piszcz.

Kto za darmo, kto ma ulgi?

Warto pamiętać, że od września 2018 roku zwolnieni z opłat za przejazdy komunikacją miejską we Wrocławiu są wszyscy uczniowie i młodzież ucząca się do 21. roku życia. Od 2022 roku taki przywilej mają także seniorzy po 65. roku życia, a także m.in. żołnierze zasadniczej służby wojskowej, zasłużeni honorowi dawcy krwi, dawcy przeszczepu, weterani, kombatananci, inwalidzi czy osoby z niepełnosprawnościami.

Ulgi mają uczniowie szkół policealnych i zagranicznych do 24. roku życia, studenci i doktoranci, emeryci i renciści oraz osoby na świadczeniu przedemerytalnym.

➤ Pełną listę osób i grup uprawnionych do bezpłatnych przejazdów znajdziesz na stronie wroc.city/Ulgi

Szpital przy ul. Borowskiej ogranicza odwiedziny

Uniwersytecki Szpital Kliniczny przy ul. Borowskiej ograniczył do odwołania odwiedziny pacjentów. Powód? Wzrost zachorowań na gripę oraz przypadki zakażeń COVID-19.

Paulina Falkiewicz

Liczba zachorowań na gripę wciąż rośnie. Obecnie choruje na nią nawet 200-300 tys. osób tygodniowo. Wciąż, niestety, pojawiają się także przypadki koronawirusa. W związku z tym, od 3 stycznia Uniwersytecki Szpital Kliniczny przy ul. Borowskiej ograniczył do odwołania odwiedziny pacjentów.

– Niestety, w związku z aktualną sytuacją dotyczącą wzrostu zachorowań na gripę, a także podejrzeń dotyczących zachorowań grypopodobnych i ostrych zakażeń górnych dróg oddechowych oraz ze względu na stale pojawiające się przy-

padki zakażenia COVID-19, w trosce o naszych pacjentów – ograniczone są odwiedziny rodzin i osób bliskich w szpitalu – czytamy w komunikacie, który USK opublikował m.in. na swoim profilu na Facebooku.

Jakie obowiązują zasady?

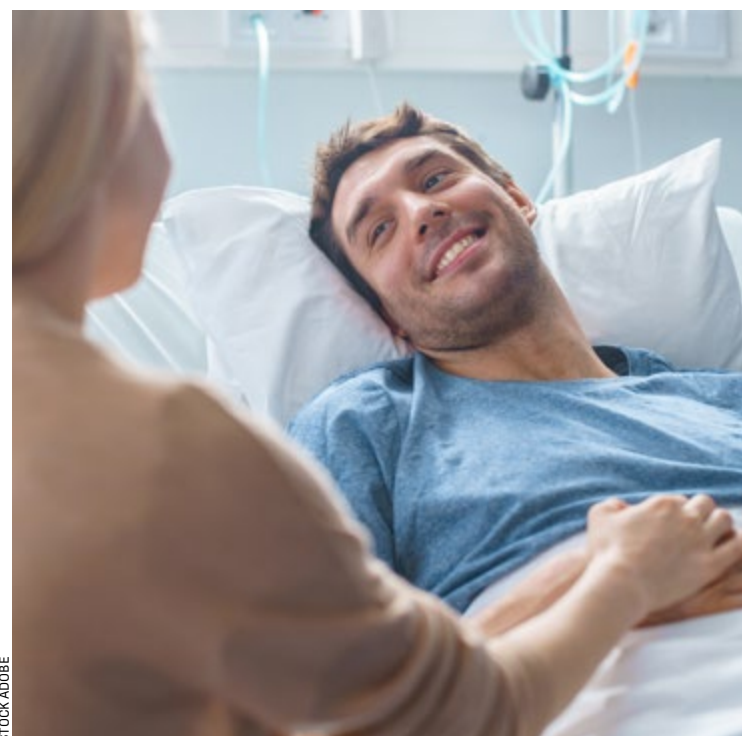
Odwiedziny w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym będą odbywały się do odwołania na następujących zasadach:

- obowiązujące godziny odwiedzin to 15-17
- jednego pacjenta może odwiedzić tylko jedna osoba
- w sali chorych nie mogą

przebywać więcej niż dwie osoby odwiedzające

- obowiązuje nakaz stosowania ochronnych maseczek medycznych, zasłaniających usta i nos
- osoby odwiedzające nie mogą mieć żadnych objawów infekcji dróg oddechowych
- czas odwiedzin nie może być dłuższy niż 30 minut.

W wyjątkowych sytuacjach kierownik kliniki lub lekarz kierujący oddziałem może dokonać zmiany wyżej wymienionych warunków odwiedzin. Operacje i zaplanowane zabiegi odbywają się zgodnie z planem.

Do jednego pacjenta może przyjść jeden odwiedzający w godz. 15-17

Nie będzie podwyżki czynszu w TBS Wrocław

Dyspozytor ds. awarii, dostępny dla mieszkańców harmonogram pracy administratorów w terenie i brak podwyżek czynszu w 2023 roku – to pierwsze decyzje nowego prezesa TBS Wrocław. Jak ocenia sytuację TBS po pierwszym miesiącu pracy i jakie ma plany – z Aleksandrem Dychałą rozmawia Maciej Wołodko.

Udało się już panu zdiagnozować sytuację w TBS Wrocław?

Po miesiącu pracy udało mi się już zapoznać z wieloma rzeczami. Dysponuję profesjonalnym zespołem. Do tego dołożę swoje doświadczenie. I mam nadzieję, że mieszkańcy w krótkim czasie odczują efekty naszej działalności. Zdecydowanie główny nacisk będziemy kładli na eksploatację i modernizację aktualnych zasobów.

Ubiegły rok minął pod znakiem podwyżek, a później obniżek czynszu w TBS. Czynsze można było obniżyć dzięki wakacjom kredytowym. Zasadnicze pytanie na ten rok brzmi: co dalej?

Wakacje kredytowe kończą się w 2023. Ale na pewno w tym roku nie będzie podwyżki czynszu. Nie mamy oczywiście wpływu na opłaty za media. Natomiast wszystko to, co jest zależne od TBS, nie będzie w tym roku korygowane. Pracujemy nad tym, by w przyszłym roku też nie było podwyżek czynszów.

Oczekiwania mieszkańców na zmiany w TBS są spore. Od czego pan zaczął?

Od rzeczy przyziemnych i konkretnych. Powołałem dyspozytora. Przyjmuje on zgłoszenia mieszkańców związane z awariami i przekazuje je do odpowiednich komórek. Ma pilnować, żeby te zgłoszenia nie zniknęły, żeby były odpowiednio przyjmowane i realizowane. Jego numer telefonu – wraz z innymi ważnymi numerami kontaktowymi – wywieszony jest na wszystkich klatkach schodowych i na stronie internetowej www.tbs-wroclaw.com.pl.

Co jeszcze?

Wprowadziliśmy także harmonogram pracy administratorów. Są to osoby zajmujące się przeglądem stanu nieruchomości. Chodzi o to, żeby każdy mieszkaniec mógł zerknąć na tablicę na klatce schodowej i sprawdzić, którego dnia będzie dostępny admini-

strator. Można go wtedy o coś zapytać, przekazać informację. Nam taki harmonogram pozwala z kolei bardziej kontrolować firmy zewnętrzne, np. sprzątające, zajmujące się zielenią czy odśnieżaniem. To na szybko, w jednym miesiącu udało nam się wprowadzić. Tak naprawdę niczym się to nie różni od tego, co dzieje się u innych zarządców nieruchomości.

Chcecie słuchać potrzeb mieszkańców?

Poprosiliśmy ich o sugestie dotyczące planu remontów. Można przesyłać je do nas na wskazany adres e-mailowy przez cały rok. Na pewno większość z nich będzie uwzględniona. Staramy się przełożyć to teraz na grunt wykonawczy. Komunikacja z mieszkańcami to jest podstawa. Jak ktoś nie mieszka w danej nieruchomości, to choćby nadzorował ją możliwie często, nie będzie mieć takich spostrzeżeń i takiej perspektywy jak mieszkaniec. Na pewno wiele z tych obserwacji jest innych niż nasze. Dziękuję za nie mieszkańcom.

Zostaniemy na chwilę przy remontach. Wymieniacie ostatnio kotły gazowe. Są nowocześniejsze, bezpieczne, wszystko gra. Ale czy trzeba było robić to zimą?

Nie mieliśmy już w tym miesiącu pola manewru. Wynikło to z wcześniej podpisanych umów. Rzeczywiście, wymiana kotłów zbiegła się z sezonem grzewczym, występującym też paragoniczne przerwy w dostawach energii cieplnej.

Nie dało się tego lepiej zaplanować?

Jesteśmy zobowiązani do przeprowadzania przetargów publicznych. W pierwszym przetargu nie wyłoniono wykonawcy, udało się to dopiero w drugim. Nie wstrzymano prac do następnego roku, podpisano umowę, weszliśmy w sezon grzewczy. Większość prac została zakończona 7 stycz-

PYTAMY O WROCŁAW

Aleksander Dychała, od 1.12.2022 prezes TBS Wrocław, wcześniej w zarządzie SM Kozanów IV i SM ROLBUD

nia. Przez najbliższych kilka dni mogą wystąpić tylko minimalne ograniczenia w dostawie ciepła. Wyciągniemy z tego wnioski i będziemy w przyszłości starali się unikać tego typu sytuacji.

Jakiego rodzaju problemy zgłaszają wam mieszkańcy?

W ostatnich dniach wypłynął np. temat montażu podzielników kosztów. A dokładniej – planowanego doinstalowania ich w łazienkach. Wzbudziło to obawy niektórych mieszkańców. Wiele osób ma w pamięci podzielniki starego typu, przez które zdarzały się nieprawidłowości w rozliczeniach. Media w całej Polsce donosiły wtedy o gigantycznych, nieprawidłowo rozliczanych rachunkach. To wszystko historie sprzed lat. Podzielniki, które montujemy teraz, są elektroniczne. To bezpieczna, bardziej precyzyjna technologia, umożliwiająca podział kosztów energii cieplnej pomiędzy mieszkańców. W tej chwili, jeśli w 5 na 30 mieszkań ludzie dogrzewają łazienkę bardzo mocno, to koszty tego dzielone są pomiędzy wszystkich. Z kolei podzielniki sprawiają, że płaci się adekwatnie do zużycia energii cieplnej w lokalu. Dzięki temu koszty są sprawiedliwie dzielone.

Jeszcze w tym roku ma zostać oddane do użytku osiedle TBS na Leśnicy. Czy ten termin jest aktualny?

Tak. Latem chcemy zasiedlić te budynki. Nie widzę tam problemów technicznych. Jest wniosek wykonawcy o korektę wynagrodzenia, badamy te kosztorysy, będziemy liczyć każdą złotówkę. Nie będzie to jednak nic, co burzyłoby nam strukturę finansową. Drugi etap rekrutacji najemców rozpocznie się jeszcze w styczniu i potrwa do połowy lutego. W ramach inwestycji partycypujemy w kosztach remontu ul. Dolnobrzeskiej, modernizujemy także rów melioracyjny przy parku, zalewany przez wody deszczowe. Z wybudowanych 301 mieszkań, w systemie TBS będzie 201, pozostałe 100 pozostanie w zasobie gminy. Być może powstaną tam mieszkania socjalne.

Ile kosztuje wynajem mieszkania w TBS?

Średnio 17,43 zł za metr kwadratowy. Dla porównania, koszt wynajmu na wolnym rynku to ponad 60 zł za metr kwadratowy. W systemie TBS ważne jest poczucie bezpieczeństwa naszego mieszkańca. Jeśli podpisze z nami umowę i będzie terminowo regulował opłaty, może spo-

kojnie mieszkać w naszym lokalu do końca swojego życia. Jeśli jednak stwierdzi, że się wypróżdza, to dostanie z powrotem opłatę, którą wniósł jako koszt partycypacyjny w budowie bloku. Opłatę, co ważne, zwaloryzowaną o współczynnik ustalany każdorocznie przez wojewodę. Mieszkaniec w TBS powinien zainteresować się osoby, które usłyszały w banku, że nie mają zdolności kredytowej na zakup mieszkania, ale jednocześnie zarabiają za dużo, by starać się o mieszkanie socjalne.

Czy cel, by na terenach TBS do 2027 roku powstało 1000 mieszkań, jest nadal realny?

Będziemy robić wszystko, by był. Kilka inwestycji jest na różnych etapach przygotowania. Projektujemy na przykład mieszkania na Brochowie. Przy ul. Mościckiego chcemy wybudować ich 150.

W systemie TBS Wrocław ważne jest poczucie bezpieczeństwa naszego mieszkańca. Zależy nam, by był zadowolony.

Masz pomysł na rozmowę dotyczącą sprawy istotnej dla wszystkich wrocławian?

Napisz do nas! e-mail: biuletyn@araw.pl

styczeń

01

Od 10 stycznia do 9 lutego Kino Nowe Horyzonty (ul. Kazimierza Wlk. 19a/21) zaprasza na **Top 10 2022 – przypomnij sobie kinowe hity z ubiegłego roku**. Program na www.kinoh.pl. Bilety w cenie od 16 do 18 zł.

Karnawał w pełni, więc 15 stycznia można wybrać się na **Swingową Potańcówkę do Odra Centrum**, Wybrzeże Juliusza Słowackiego 5B. Potrwa od 18 do 21. Wstęp wolny. A 21 stycznia o godz. 12 do Centrum Kultury Agora, ul. Serbska 5a, zaproszeni są mali bohaterowie. Na **Międzypokoleniowym Balu Przebierańców MARVEL vs DC**. mile widziani są wszyscy – rodzice, dziadkowie, dzieci. Wstęp jest bezpłatny.

Od 16 stycznia Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego zaczyna też świętowanie Dnia Babci i Dnia Dziadka, które przypadają na 21 i 22 stycznia.

MATERIAŁY PRASOWE (6), ADRIAN STROCK (1)

Zaplanuj swój rok pełen wydarzeń

12 miesięcy, 52 tygodnie, 365 dni – tyle mamy do wypełnienia czasu w 2023 roku. Ale nie ma obaw, to da się zrobić, bo we Wrocławiu codziennie organizowane są jakieś wydarzenia. Koncerty, spektakle teatralne, wystawy, imprezy sportowe czy osiedlowe spotkania. Wybierz coś z naszych propozycji lub uzupełnij kalendarz o swoje ulubione.

Agata Zięba

lut

02

Od 5 do 12 lutego we Wrocławiu odbędzie się **święto fotografii, które organizuje Akademia Sztuk Pięknych**. To bezpłatne wystawy, prelekcje i warsztaty. Szczegóły na swietofotografii.pl.

Tylko do końca lutego czynne są **miejskie lodowiska**. Orbita (ul. Wejherowska 34) od poniedziałku do piątku w godz. 16–22, a soboty i niedziele w godz. 11–22. Przed przyjsciem warto sprawdzić grafik czyszczenia lodu i wykorzystania lodowiska. W poniedziałek za bilet zapłacimy 17 zł (promocja nie obowiązuje w ferie i święta), w pozostałe dni tygodnia 23 zł (normalny) i 19 zł (ulgowy), a w weekend 28 zł (normalny) i 23 zł (ulgowy). Lodowisko na Spiskiej 1 działa w poniedziałki od 16 do 24, od wtorku do piątku w godz. 16–22, a w soboty i niedziele od 8 do 22 (z przerwami na czyszczenie lodu). Bilety kosztują w poniedziałki 17 zł do 22.30, potem 20 na szybkie ślizganie do 24, wtorek–piątek 18 zł (normalny) i 15 zł (ulgowy) i w weekend 28 zł (normalny) i 23 zł (ulgowy). Poślizgać się można także na Tarczyński Arena (al. Śląska 1) cały tydzień w godz. 9–22 (godziny czyszczenia lodowiska i cennika na stronie stadionu.)

Do końca lutego obejrzymy także piernikową odsłonę Wrocławia w Kolejowie (ul. Powstańców Śl. 95). W tym miesiącu kończą się też iluminacje ogrodu botanicznego przy ul. Sienkiewicza 23 (14 lutego) i Zamku Topacz w Ślęzie (2 lutego). A WCRS organizuje wydarzenia z okazji Tygodnia Małżeństwa. Będzie także sporo atrakcji z okazji walentynek 14 lutego.

marzec

03

Ten miesiąc we Wrocławiu kojarzy się z wielkim świętem piosenki. **Przegląd Piosenki Aktorskiej** odbędzie się w tym roku w dniach 24 marca – 2 kwietnia po raz 43. Koncertowo będzie też na pewno na występie **Joss Stone w Narodowym Forum Muzyki**, pl. Wolności 1, 1 marca. Bilety do kupienia w serwisach eBilet i Eventim.

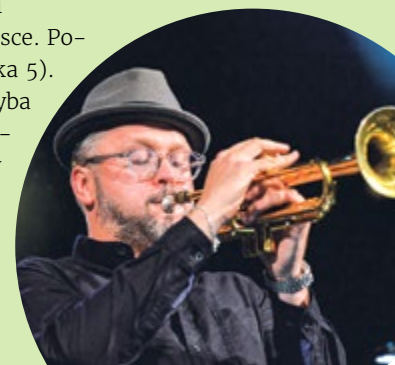
Ciekawie można spędzić czas także w miejskich atrakcjach – Centrum Historii Zajezdnia (ul. Grabiszewska 184), Hydropolis (ul. Na Grobli 17) albo wybrać się do teatru. Aura sprzyja raczej stacjonarnym rozrywkom.

kwiecień

04

Gdy pogoda niepewna, bo po marcu garnu kwiecień plecień, **odwiedź wrocławskie muzea**. Kiedy ostatnio byłeś w Muzeum Poczty i Telekomunikacji (ul. Krasińskiego 1). To jedyne takie muzeum w Polsce. Podobnie jak Muzeum Architektury (ul. Bernardyńska 5). Najmłodszy chętnie zobaczy ogromny szkielet wieloryba w Muzeum Przyrodniczym Uniwersytetu Wrocławskiego (ul. Sienkiewicza 21), a seniorzy – oddziały Muzeum Miejskiego Wrocławia i Muzeum Pana Tadeusza (Rynek 6) poświęcone narodowej epopei.

Od 26 do 30 kwietnia warto wybrać się na **Jazz nad Odrą**. To prawdziwe święto!

maj

05

To Miesiąc Rodziny i czas, gdy zaczynamy myśleć o wyjściu w plener, dlatego WCRS zaczyna planować program Parków ESK i rodzinne wydarzenia.

Jest coraz cieplej, więc warto rozejrzeć się po najbliższej okolicy i zobaczyć, co ciekawego dzieje się na naszym osiedlu. Pierwsze kroki powinienes skierować do okolicznego Centrum Aktywności Lokalnej. Ich lokalizacje znajdziesz na stronie wroc.city/CALe. Może blisko Ciebie znajduje się także miejski dom lub centrum kultury. Tam możesz rozwijać swoje zainteresowania i poznać nowych ludzi.

Taką paczką zawsze raźniej wybrać się na **jedno z majowych wydarzeń**:

- Majówkowe koncerty plenerowe i juwenalia (1–4 maja)
- Międzynarodowy Festiwal Poezji Silesius (16–21 maja)
- Jarmark Świętojański (19 maja – 26 czerwca)
- Noc Muzeów (20 maja)
- Dzień Odry (20 maja)
- Wrocławski Festiwal Dobrego Piwa (26–28 maja)
- Międzynarodowy Festiwal Kryminału (31 maja – 4 czerwca)

W maju sezon rozpoczyna też fontanna multimedialna.

czerwiec

06

Od czerwca do sierpnia będą odbywać się **Wrocławskie Potańcówki**, które skradły wasze serca.

Jeśli planujesz zapisać się na Uniwersytet Trzeciego Wieku, warto już zainteresować się ofertą, bo nabór rusza w lipcu.

To **miesiąc pełen wydarzeń**. Zaplanuj czas, by odwiedzić:

- Festiwal Teatrów dla Dzieci Dziecinada
- Przegląd Sztuki Survival (23–27 czerwca)
- Vertigo Summer Vibes Festival
- Letnie Brzmienia (23 czerwca – 2 września).

To jednak przede wszystkim czas, w którym obchodzimy **Święto Wrocławia** (24 czerwca) – program wydarzeń jest zawsze bogaty. Ruszają także bezpłatne spacerzy z przewodnikiem po naszym mieście.

lipiec

07

Wakacje start. Otwarto już **miejskie plaże** nad Odrą i w parkach. Coraz chętniej spędzamy też czas na bulwarach. A wydarzenia w plenerze to propozycje najczęściej wybierane przez wrocławian. W tym miesiącu odbywa się także **kilka stałych pozycji w kalendarzu imprez**:

- Vertigo Summer Jazz Festival (1–31 lipca)
- Festiwal Non Sola Scripta (2 lipca – 27 sierpnia)
- WROSound (14–15 lipca)
- Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty (20–30 lipca)
- Festiwal Kultury Żydowskiej Simcha (29 lipca – 4 sierpnia).

sierpień

08

W sierpniu Wrocław opanowują artyści sztuki ulicznej, a wszystko za sprawą **Festiwalu Busker-Bus** (25–26 sierpnia). Żonglerka, iluzja, pokazy ognia, akrobatyka, taniec, muzyka – tego pełny będzie Rynek. A Zamek w Leśnicy przejmują miłośnicy fantastyki.

wrzesień

09

To miesiąc, w którym obchodzone są Dni Seniora, a najmłodszy nie mogą doczekać się **Wrocławskiego Festiwalu Krasnoludków** (8–10 września). Melomani wyczekują na **Międzynarodowy Festiwal Wratislavia Cantans** (7–17 września), a wielbiciele murali i kina przemierzają ulice miasta, by podziwiać na fasadach żywe obrazy podczas **Kinomuralu** (23 września).

październik

10

Ten miesiąc to we Wrocławiu bardzo literacki czas. Przyznawane są dwie nagrody: poetycki **Silesius** i prozatorski **Angelus** (obie 14 października), odbywają się **Festiwal Opowiadania** (7–8 października) i **Bruno Schulz Festiwal** (11–15 października). Rok akademicki rozpoczynają także studenci.

listopad

11

W listopadzie rusza zawsze wyczekiwany **Jarmark Bożonarodzeniowy**. Naprzeciw smutnej aurze wychodzi też **Dzień Życzliwości**, który obchodzimy 21 listopada. Muzycznie rozerwać się można na jazzowo podczas festiwalu **Jazztopad** (24–27 listopada), a popowo i rockowo na One Love Music Festival.

grudzień

12

To czas kupowania prezentów. Na pewno warto poszukać ich na **Wrocławskich Targach Dobrych Książek**, które odbywają się w grudniu. Wiele kiermaszy odbywa się także na wrocławskich osiedlach, a w Hali Stulecia, Czasoprzestrzeni i innych miejscach trwają okolicznościowe targi.

➤ Wydarzenia na każdy dzień sprawdzaj na go.wroclaw.pl

W 2023 r. wybiorę się na:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Przystanek na Ołbinie z myślą o seniorach

Przystanek wiedeński „Jedności Narodowej” (z peronem wyniesionym do wysokości krawężnika) od końca grudnia ub.r. znajduje się na wysokości ul. Poniatowskiego 23. Urząd Miejski Wrocławia ogłosił, że ze względów bezpieczeństwa i wygody pasażerów przeniesie go kilkadziesiąt metrów bliżej centrum – za skrzyżowanie z ul. Oleśnicką. Przystanek miał stanąć na wysokości kamienic nr 17 i 19. Ich mieszkańcy obawiali się większego hałasu. Urzędnicy, decydując o ostatecznej lokalizacji, przekonują, że istniejące wyniesienie to najlepsze miejsce dla przystanku „Jedności Narodowej” w kierunku pl. Kromera. Chodzi o seniorów i osoby na wózkach, lecz także o płynność ruchu samochodowego. Z tym rozwiązaniem za tramwajem zatrzymującym się przed skrzyżowaniem z ul. Oleśnicką nie powinny się tworzyć korki.

Lipa Piotrowska: łatwiej do biblioteki

Tydzień przed Nowym Rokiem został oddany do użytku nowy podjazd dla wózków i wejście do budynku rady osiedla i jednocześnie biblioteki przy ul. Tymiankowej 3. Dzięki tej inwestycji dostęp do budynku ułatwiony jest teraz dla osób z niepełnosprawnościami i rodziców z małymi dziećmi.

Trzy nowe ławki na Hubach

Jeszcze przed końcem roku 2022 stanęły na Hubach trzy ławeczki mieszkańca. Wszystkie zostały postawione w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 77. Pierwsza ławka została ustawiona w połowie długości ulicy św. Jerzego, dwie kolejne przy ul. Kamiennej, w pobliżu przystanku autobusowego Wapienna. Ławki zamówili radni Rady Osiedla Huby, ale może zrobić to każdy. „Ławeczka mieszkańca” to program, w którym mieszkańcy zgłaszają lokalizację, gdzie potrzebna jest ławka, a Urząd Miejski Wrocławia, jeśli jest to zasadne zgłoszenie, realizuje je.

LEŚNICA

Scena z Fryderykiem II niewyraźna – dlaczego?

Poczta Polska zakończyła remont zabytkowej willi przy ul. Skoczylasa 19. O ile odczyszczenie willi z przełomu XIX i XX w. zachwyca, o tyle część wrocławian zaniepokoiła się stanem dekoracji, na której widać, jak król pruski Fryderyk II pojawia się w leśnickim zamku po zwycięskiej bitwie pod Lutynią w roku 1757.

Anna Aleksandrowicz

Cała willa wyglądała do tej pory na zabrudzoną. Ale po odczyszczeniu dekoracji ze sceną z Fryderykiem zbladła do tego stopnia, że pojawiła się obawa o zamalowanie jej białą farbą. Remont Poczta Polska prowadziła pod nadzorem Miejskiego Konserwatora Zabytków. – Przeprowadziliśmy badania stratygraficzne i wszystkie warstwy są aktualnie, po ściągnięciu zabrudzeń, w takich kolorach, w jakich powinny być – zapewnia Magdalena Wankowska, miejska konserwator

Historyczna scena była bardziej widoczna przed odczyszczeniem (na zdj. w kółku) niż teraz, po remoncie (duże zdjęcie)

zabytków we Wrocławiu. W przypadku leśnickiej willi mamy do czynienia z dekoracją wykonaną z zaprawy wapienno-cementowej z wypełniaczem do uzyskania efektu, z podziałem na powierzchnie gładkie i chropowate, bez warstwy malarskiej. Dlatego

tak wyraźny efekt „dwubarwności” sprzed obecnego remontu był spowodowany nagromadzeniem... kurzu na chropowatych fragmentach dekoracji. – Być może przyzwyczailiśmy się do widoku wyraźniej zaznaczonych konturów tej sceny, ale wszystko

wskazuje na to, że zaraz po wybudowaniu willi dekoracja wyglądała dokładnie tak, jak teraz – wyjaśnia Wankowska.

CAŁY WROCŁAW

10 arów nowej zieleni wiosną na podwórkach

Nowe łąki kwietne, nasadzenia traw ozdobnych, cebul żonkili i uzupełnione żywopłoty – spółka Wrocławskie Mieszkania przeprowadziła prace rekultywacyjne w 12 lokalizacjach na terenie Wrocławia za 260 tys. zł. Ich efekty będą widoczne już na wiosnę.

Nasadzenia otoczono ogrodzeniem, by rośliny nie zostały zdeptane

Redakcja

Gdzie dokładnie? Oto lista adresów: ■ podwórko przy ul. Traugutta 80-84, część terenów zieleni przy: ■ ul. Hubskiej 81, ■ ul. Piastowskiej/Walecznych, ■ ul. Rozbrat 5, ■ ul. Reja 6-8, ■ ul. Prądzynskiego 3-7, ■ ul. Reja/Walecznych, ■ ul. Tatarskiej 16, ■ ul. Hubskiej 41-47, ul. Brzeskiej 6 i ■ ul. Nowowiejskiej 112, a także wybrane fragmenty we wnętrzu podwórzowym przy ul. Traugutta, Kościuszki i Więckowskiego.

Monika Tendaj-Bielawska, prezes Wrocławskich Mieszkań, tłumaczy: – Wytypowaliśmy kilkanaście adresów, pod którymi istniały zaniedbane skwery. Przedsięwzięcie zakładało wykonanie nowych nasadzeń roślin,

takich jak krzewy, trawy ozdobne, pnącza czy łąki kwietne. Ponadto wykonano rekultywację trawników i wysiew łąk kwietnych. W sumie na wiosnę mieszkańcy zobaczą, że przywróciliśmy zieleni na powierzchni ponad 10 arów – podsumowuje.

Nowe nasadzenia krzewów i traw ozdobnych wykonano na 10 skwerach. Założono też łąkę kwietną na dwóch podwórkach przy ul. Nowowiejskiej 112 i ul. Rozbrat 5. Uzupełniono istniejący żywopłot przy ul. Smoluchowskiego i posadzono cebule żonkili. Projekty te mają na celu zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, a co za tym idzie, polepszenie jakości życia mieszkańców i zwiększenie estetyki otoczenia.

Na co obywatele 12 miast wydadzą swój budżet w 2023

Skwer kipiący zielenią w miejscu, w którym teraz nie ma nic ciekawego? A może pogotowie dla zwierząt albo zajęcia z samoobrony dla kobiet? Jeśli chcesz zmienić swoje miasto, oddaj swój głos na projekty zgłaszane przez mieszkańców w ramach budżetu obywatelskiego. Możesz także samodzielnie je tworzyć.

Redakcja

Budżet obywatelski to część budżetu miasta oddana do dyspozycji mieszkańców. W jego ramach to oni raz w roku głosują, które projekty warto zrealizować. To jednak nie wszystko, bo poddane pod głosowanie propozycje są wymyślane i zgłaszane także przez nich.

Masz pomysł, który mógłby się spodobać twoim bliźszym i dalszym sąsiadom? Wiesz, jak rozwiązać jakiś problem albo poprawić komfort życia na twoim osiedlu, w dzielnicy, w całym mieście? Podziel się tym z innymi.

Jakie pomysły zostaną zrealizowane w 2023 roku dzięki BO w miastach Unii Metropolii Polskich?

BIAŁYSTOK

Zielone ławki na Rynku Kościuszki, zielone przystanki, program in vitro, nowa kanalizacja deszczowa, czytelnia i biblioteka oraz metamorfoza szkolnej auli i stołówki to tylko niektóre z projektów. Głosowaniu poddano 180 pomysłów. Białostoczanie postawili na 20 z nich, w tym 9 ogólnomiejskich i 11 osiedlowych. Na ich realizację przeznaczono 12 mln zł.

BYDGOSZCZ

Głosowanie na pomysły mieszkańców, zgłoszone do najnowszej edycji Bydgoskiego Budżetu Obywatelskiego, zakończyło się w połowie grudnia 2022, jednak wyniki będą znane w drugiej połowie stycznia 2023. Mieszkańcy mieli do wyboru 447 projektów, a te, które zdobędą największą liczbę głosów, zostaną zrealizowane za 16 mln zł.

GDAŃSK

Mieszkańcy Gdańska mieli w tym roku do wyboru 305 projektów. Zwyciężyło 8 propozycji ogólnomiejskich oraz 109 dzielnicowych. Na ich realizację przeznaczono 22 mln zł. Gdańszczanie głosowali na ławki sensoryczne w miejskich parkach, dofinansowanie zabiegów in vitro i utworzenie pogotowia

Zwycięstwo projektu budżetu obywatelskiego cieszy tych, którym na projekcie zależało – mieszkańców

dla zwierząt. Najwięcej głosów zdobyły projekty budowy szlaku rowerowego wzdłuż ul. Małomiejskiej do Traktu św. Wojciecha oraz propozycja zadrzewienia alei Grunwaldzkiej w okolicy Oliwy.

KATOWICE

Katowiczanie wybrali do realizacji 148 spośród 259 pomysłów. Zdecydowali się na budowę nowego pawilonu dla kotów w Miejskim Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt i tor do jazdy na rowerze, hulajnodze i rolkach PUMPTRACK na Dolinie Trzech Stawów (projekty ogólnomiejskie) oraz „Przerwa na edukację”, zakładający dostosowanie przestrzeni szkolnych do wypożyczenia uczniów podczas przerw w jednej z katowickich podstawówek (projekty dzielnicowe). Na realizację wszystkich zadań przeznaczono ponad 20 mln zł.

KRAKÓW

W tym roku do dyspozycji mieszkańców Krakowa przeznaczono 38 mln zł. W głosowaniu zdecydowali, że w ramach BO zostanie zrealizowanych 13 projektów ogólnomiejskich (mieszkańcy wybrali m.in. projekt „Posadźmy drzewa na Rynku Głównym”, „Zagospodarowanie Bagrów-kontynuacja” oraz „Kraków zrywa z betonem

– II edycja”) oraz 172 projekty dzielnicowe, najczęściej związane z zielenią, ekologią i kulturą.

LUBLIN

W Lublinie decyzją mieszkańców do realizacji trafi 41 pomysłów: 11 ogólnomiejskich oraz 30 dzielnicowych. Na ich realizację przeznaczono 14 mln zł. Najwięcej głosów zdobyły projekty „0-35 Realizacja II etapu modernizacji komunikacji pieszej i rowerowej w wąwozie Rury” (projekt ogólnomiejski) i „D-49 Renowacja zewnętrznych obiektów sportowych przy SP 51” (projekt dzielnicowy).

ŁÓDŹ

W Łodzi do realizacji w 2023 r. trafią 222 zadania osiedlowe oraz 16 ponadosiedlowych. Zwycięskie projekty osiedlowe to: „Zielony Park na Nowym Żółtnie”, „Widzewski Park Zabaw po drugiej stronie miasta” i „Zieleniec na ul. Świtezianki”, a także zakup nowych książek i audiobooków do Biblioteki Tatarak oraz superjeżdźalnia na Stawach Jana. Spośród projektów ogólnomiejskich najwięcej głosów zdobyła propozycja budowy boiska i skweru przy ul. Kopernika. Łodzianie postawili także na pro-

jekty dotyczące pomagania zwierzętom, opieki paliatywnej w hospicjum dla dzieci, samoobrony dla kobiet, walki ze smogiem oraz wyposażenia szkół w dostępny także dla mieszkańców sprzęt rekreacyjno-sportowy. Na realizację zadań przeznaczono ponad 26 mln zł.

POZNAŃ

Spośród 127 pomysłów mieszkańcy Poznania wyłonili 31 (trzy ogólnomiejskie i 28 rejonowych). Na ich realizację przeznaczono 25 mln zł. Najwięcej głosów zdobył cieszący się od kilku lat największą sympatią projekt „Trener osiedlowy, trener senioralny, trener przedszkolaka” oraz projekt „Zielone Fyrtle. Niech połączą nas drzewa”, a w poszczególnych dzielnicach najwięcej głosów oddano na przedsięwzięcia sportowo-rekreacyjne.

RZESZÓW

Decyzją mieszkańców Rzeszowa 9 mln zł z puli Rzeszowskiego Budżetu Obywatelskiego 2023 zostanie przeznaczonych na realizację 36 spośród 107 zaproponowanych pomysłów. W kategorii ogólnomiejskiej najwięcej głosów oddano na projekt dotyczący wyposażenia rzeszowskich przedszkoli

i świetlic szkół podstawowych w klimatyzatory, w kategorii zadań osiedlowych zwyciężył projekt poprawy infrastruktury na stadionie Grunwaldu Budziwój, a w kategorii działania o charakterze kulturalnym, oświatowym lub sportowym wygrał pomysł na organizację zajęć sportowych dla dzieci na rzeszowskich osiedlach.

SZCZECIN

Lista zwycięskich projektów szczecińskiego budżetu obywatelskiego zostanie dopiero ogłoszona. Mieszkańcy miasta mieli do wyboru 153 projekty, w tym 39 ogólnomiejskich i 114 dzielnicowych. Tegoroczna pula to 17,5 mln zł.

WARSZAWA

Mieszkańcy Warszawy wybrali 326 spośród 1327 zgłoszonych projektów. Na ich realizację przeznaczono ponad 101 mln zł. Największym powodzeniem cieszyły się pomysły na nową zielen miejską i infrastrukturę rowerową. Najkosztowniejszy projekt ogólnomiejski to „Rowerem dwukierunkowo po całej Warszawie”, a dzielnicowy to „Nowe drzewa, ławki i chodniki na Pradze-Południe”. Wśród zwycięskich propozycji znalazły się także: „Wymiana sprzętu na warszawskich SOR-ach i Izbach Przyjęć” i „Nie jesteś sam – pierwsza pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży na Żoliborzu”.

WROCŁAW

W ramach najnowszej edycji WBO za 30 mln zł zostanie zrealizowanych 7 projektów ponadosiedlowych i 10 osiedlowych. Wśród tych pierwszych najwięcej głosów zdobył projekt „Zielono mi i bezpiecznie – etap 4”, a wśród osiedlowych „Zielony skwer im. Kajdasza na Jagodnie – etap I”. Ciekawostka: dwa zwycięskie projekty osiedlowe: „Żernicki Park Sportu i Rekreacji – etap 2022” oraz „Zielony Tarnogaj – #KolejnaZieleń” zdobyły identyczną liczbę głosów: 2370. W takiej sytuacji robi się losowanie, jednak decyzją prezydenta zrealizowane zostaną obydwa.

To i owo o osiedlu

I stała się jasność. Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta zamontował w minionym roku kilkanaście latarni na skrzyżowaniach ulicy Opolskiej. Doświetlone zostały przejścia dla pieszych, przystanki autobusowe, a także skwery. Miejsca, które potrzebowały dodatkowego oświetlenia, wskazywali mieszkańcy i radni osiedlowi.

Poproś w bibliotece o „Park Wschodni”. Tak, powstała książka o takim tytule. Jej autorem jest wrocławski pisarz Wacław Grabkowski. Wydana w 2006 roku powieść to historia, która opowiada o pracownikach parku, którzy, siedząc na jednej z parkowych polan i popijając mocne trunki, rozmawiają o sprawach błahych i fundamentalnych. Grabkowski otrzymał za „Park” II Nagrodę Wydawnictwa Dolnośląskiego w ogólnopolskim konkursie na polską powieść współczesną.

Księżę Małe dla minimalistów i najmłodszych. Czy wiesz, że część osiedla Księżę Małe – zostało w 1996 roku wpisane do rejestru zabytków Wrocławia? Wszystko dzięki szczególnej, modernistycznej zabudowie. Osiedle, które powstało w 1928 roku, było właściwie poligonem doświadczalnym dla niemieckich urbanistów i architektów. Chcieli oni stworzyć idealne mieszkania „minimum”. Stąd większość lokali ma między 46 a 70 metrów kwadratowych. Co ciekawe, umieszczone nad bramami ceramiczne płaskorzeźby przedstawiające zwierzęta nie tylko pełniły funkcję ozdobną, co miały ułatwić najmłodszym odnalezienie swojego domu.

Jedno z pięciu. Osiedle obejmuje obszar dawnych wsi: Księżę Małe, Księżę Wielkie, Świątniki, Opatowice, Bierdzany, a także osady Nowy Dom przyłączonej do Wrocławia 1 kwietnia 1928.

Dobre miejsce do nauki i odpoczynku

Nowoczesna podstawówka, dziki, ale przyjazny spacerowiczom i dzieciom park – tak w skrócie można opisać wrocławskie osiedle Księżę. To także miejsce, w którym wkrótce powstanie tu nowa, miejska noclegownia.

Redakcja

Szkoła Podstawowa nr 99 przy ul. Głubczyckiej dostała w zeszłym roku nowe życie. Ma teraz nie tylko budynek bez barier architektonicznych, ale też duży komfort w prowadzeniu zajęć.

System z tylko jedną zmianą

Sprawa najważniejsza to nowo dobudowane skrzydło budynku. Dzięki niemu dzieci mają 11 sal lekcyjnych więcej, drugą salę gimnastyczną, w której odbywa się też stołówkę z kuchnią. – Tak, gotujemy na miejscu, zdrowe i smaczne posiłki – mówi dyrektor Beata Berezowska. – Dzisiaj np. była zupa pomidorowa, kotlet schabowy z ziemniakami, surówka, kompot, a na deser banan – wylicza. Szkolne stołówki to dzisiaj rzadkość, a uczniowie na Księżu nie są skazani na hot dogi, chipsy i słodkie bułki. Ale jest jeszcze jeden wielki plus nowego budynku.

– Dzięki temu mogliśmy zlikwidować dwuzmianowość. Liczba klas i dzieci pozwala nam prowadzić zajęcia w systemie jednozmianowym, co jest wielkim udogodnieniem nie tylko dla uczniów, ale też dla rodziców – mówi Berezowska. „99” zyskała też dwie świetlice na potrzeby edukacji wczesnoszkolnej i nowoczesny system ogrzewania. Na wyremontowanym dachu pojawiły się panele fotowoltaiczne, a cała szkoła została ocieplona. – Rozbudowa sprawiła, że jesteśmy miejscem bez barier architektonicznych. Mamy windę, budynek jest przyjazny osobom z problemami ruchowymi – wylicza dyrektor. Przebudowa rozpoczęła się w 2020 roku i trwała niecałe 20 miesięcy. Wartość inwestycji – ponad 15 mln zł.

Ślady po wojnie

Kilka tygodni temu zakończyła się odbudowa mostu w parku Wschodnim. To przeprawa dla pieszych i rowerzystów, która pamięta

jeszcze ofensywę wojsk radzieckich z czasów II wojny światowej. Balustrada mostu jest, jak sito, podziurawione kulami i... te ślady zostały zachowane. – Zrobiliśmy to celowo, by zachować historyczne aspekty tego miejsca – tłumaczy Marek Szempliński z Zarządu Zieleni Miejskiej. Park Wschodni sprawia wrażenie dzikiego i tajemniczego. – Utrzymujemy to miejsce w takim naturalistycznym stylu, choćby ze względu na fakt, że zdarza się, że park jest podtapiany przez rzekę Oławę – wyjaśnia Szempliński. Ale to właśnie tu stanęła pierwsza samoobsługowa toaleta, są miejskie grille, a od niedawna – plac zabaw dla dzie-

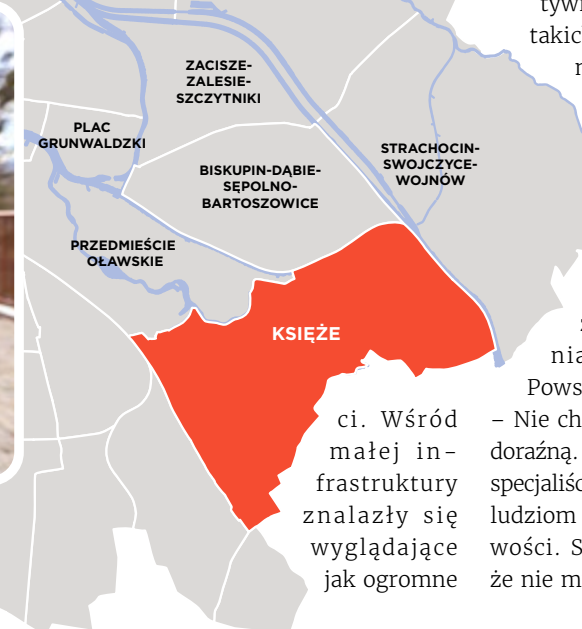
Noclegownia z ogrzewalnią przy ul. Popielskiego – wizualizacja

Stołówka w Szkole Podstawowej nr 99 przy ul. Głubczyckiej

Mostek w parku Wschodnim ze śladami kul z czasów II wojny światowej

ci. Wśród małej infrastruktury znalazły się wyglądające jak ogromne

kokony kryjówek dla dzieci, miejsca do wspinaczki, huśtawki. Dominujące materiały to drewno i wiklina. Koszt rewitalizacji całego parku – ok. 2 mln zł.

Pomocna dłoń

Na 2023 rok planowana jest budowa kolejnej, miejskiej noclegowni. Stanie przy ul. Popielskiego. – Pragniemy wspierać osoby w kryzysie bezdomności, pomagać w wychodzeniu z tej trudnej sytuacji, wzmacniać ich aktywność. Wrocław ma już 17 takich miejsc i kolejne chcemy wybudować właśnie na Księżu – informuje Bartłomiej Świerczewski, dyrektor Departamentu Spraw Społecznych wrocławskiego magistratu. Zgodnie z przepisami noclegownia ma mieć 80 miejsc. Powstać ma też ogrzewalnia. – Nie chodzi wyłącznie o pomoc doraźną. W takim ośrodku pracują specjaliści, którzy potrafią pokazać ludziom w kryzysie nowe możliwości. Są w stanie udowodnić, że nie muszą tak żyć – zapewnia

KOMUNIKACJA MIEJSKA

TRAMWAJE 3, 5
AUTOBUSY 100, 114, 124, 134

Strażnik osiedlowy

Marcin Marcinowski jest strażnikiem osiedla Księżę. W razie potrzeby można się z nim skontaktować w godzinach 7-15 pod nr. tel. **694 968 696**. Jeśli będzie potrzeba, można zawiadomić go o złe zaparkowanych samochodach, nielegalnych wysypiskach śmieci czy o podejrzeniu, że ktoś pali materiałami zabronionymi w piecach. On także zainterweniuje, jeśli osoba bezdomna będzie potrzebowała pomocy. W sprawie nagłej można dzwonić przez całą dobę na nr alarmowy straży 986.

Tutaj działa dwóch dzielnicowych

Księżę to rejon działania komisariatu Wrocław-Rakowice. Dzielnicowi tego osiedla to: mł. asp. **Jarosław Kuźnik**, tel. **601 815 110**, e-mail: dzielnicowy.rakowiec7@wroclaw.wr.policja.gov.pl i mł. asp. **Paweł Bury**, tel. **516 971 607**, e-mail: dzielnicowy.rakowiec8@wroclaw.wr.policja.gov.pl. Można do nich zgłaszać np. picie alkoholu w miejscach objętych zakazem, zaśmiecanie terenu albo zakłócanie porządku publicznego, a także eliminację wykroczeń, polegających na parkowaniu pojazdów w sposób utrudniający ruch pieszych.

W sprawach nagłych należy dzwonić pod numer alarmowy 112.

W następnym biuletynie – Bieńkowie

KSIEŻE W LICZBACH

EDUKACJA

988

dzieci chodzi do dwóch żłobków, dwóch przedszkoli i jednej SP, w tym

594

do Szkoły Podstawowej nr 99 im. Kościuszki przy ul. Głubczyckiej

ZIELEŃ

3 mln zł

doświetlenie ulic i podwórek, w tym

1,2 mln zł

odbudowa mostku w parku Wschodnim

INFRASTRUKTURA

18 mln zł

przebudowa SP 99, chodników i ulic, w tym

2,4 mln zł

budowa Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Rybnickiej 29

ZMIENIĆ PIEC

3,5 mln zł

wymiana systemu grzewczego w kamienicach, w tym

600 tys. zł

na program Kawka

Gotują, tańczą, ćwiczą. CAL scala osiedle

Robotyka, lekcje angielskiego, warsztaty ze śpiewu – Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Rybnickiej 39 od listopada 2020 tętni życiem.

– Mamy bogatą ofertę dla każdej grupy wiekowej i dla mieszkańców z różnymi zainteresowaniami – zapewnia Barbara Choinka, przewodnicząca zarządu osiedla. Seniorzy mogą podreperować sprawność fizyczną na specjalnie dla nich dobranych ćwiczeniach, mogą też uczyć się języka obcego lub śpiewu. Dla młodszych i całych rodzin są zajęcia taneczne, kulinarne (**na zdj.**) i podstawy robotyki. CAL czynny jest codziennie od godz. 15.30, pełna oferta na stronie: www.calksiez.pl.

TOMASZ HRÓD

Przebiera się za krzaka, by robić zdjęcia przyrody

Pobudka w środku nocy, potem nawet 16 godzin czekania w czatowni, błocie albo przy siarczystym mrozie. Dla idealnego zdjęcia ptaków 26-letni Mateusz Pesiak jest w stanie zrobić dużo. – Ale to przyroda jest najważniejsza – podkreśla wrocławianin, który zdobył nagrodę w konkursie Wildlife Photographer of the Year.

Mariola Szczyrba

Mateusz Pesiak ukończył automatykę i robotykę na Politechnice Wrocławskiej, ale pracuje jako projektant stron internetowych i profesjonalny fotograf. Na swoim koncie ma wiele nagród, ostatnio odebrał w Muzeum Historii Naturalnej w Londynie nagrodę Wildlife Photographer of the Year – Rising Star Portfolio Award za najlepsze portfolio ze zdjęciami dzikiej przyrody. W wolnych chwilach gra na fortepianie i rysuje.

Pamiętam, jak rozmawialiśmy, kiedy miałeś 15 lat i na koncie kilka prestiżowych nagród. Czy nagrody robią jeszcze na Tobie wrażenie?

Wyróżnienia są ważne, ale nie traktuję konkursów w kategorii, że muszę coś wygrać. To raczej możliwość obiektywnego sprawdzenia, że moje zdjęcia są dobre, że się komuś podobają – w tym przypadku profesjonalnemu jury.

A ostatnia nagroda, którą odebrałeś w Londynie?

Z niej jestem dumny. Wcześniejsze nagrody były bardziej młodzieżowe, teraz awansowałem na profesjonalny poziom. Wyróżnienie w tym konkursie jest czymś wielkim. To duża promocja. Na gali można poznać najlepszych fotografów ze świata i wydawców czasopism.

Można powiedzieć, że od dziecka obserwujesz i fotografujesz ptaki. Nie znudziło Ci się jeszcze?

Bywały momenty, że przez miesiąc czy dwa nie chciało mi się jeździć na zasiadki. Ale później znowu mnie ciągnęło do przyrody. Tam nie ma nudy. Każdy gatunek wymaga innego podejścia, przygotowania do zdjęć, maskowania. To wyzwala kreatywność. Na-

prawdę muszę się nagłowić, żeby zrobić nietypowe ujęcie. Poza tym w ostatnich latach wkręciłem się w filmowanie, bo można pokazać więcej niż na jednym zdjęciu.

Wyróżnienia są ważne, ale nie traktuję konkursów w kategorii, że muszę coś wygrać. To raczej możliwość obiektywnego sprawdzenia, że moje zdjęcia są dobre.

Jakie ptaki najbardziej lubisz fotografować?

Bardzo lubię ptaki, które mogę spotkać blisko domu. Najczęściej fotografuję je w parkach albo na obrzeżach Wrocławia. Przez to, że jeżdżę na zasiadki blisko domu, mogę dane miejsce odwiedzić wiele razy, dokładnie je poznać, idealnie zaplanować światło, kadr, idealne tło, dopracować szczegóły.

Jaki gatunek okazał się największym wyzwaniem?

Ba-

taliony. Od zawsze chciałem je sfotografować na rozlewisku nad Biebrzą. Są piękne, podczas godów samce w cudnych kryzach walczą o partnerki. Szczyt toków przypada tylko na dwa tygodnie w roku, w dodatku mamy do czynienia z ogromnym obszarem. Wiele razy jeździłem nad Biebrzę, czekałem i nigdy się nie udało. Chciałbym też sfotografować sowę śnieżną i lisa polarnego. Taka wyprawa na północ cały czas przede mną.

A zasiadka, którą zapamiętasz na długo?

To było fotografowanie w pływałce, czyli kryjówce na wodzie. Fotograf wchodzi do niej w wodkach albo pianie nurka, brodzi po dnie jeziora lub stawu, a łokciami opiera się na platformie. Sam je skonstruowałem i wybrałem się nad stawy w Wielkopolsce. Słońce miało wstać przed godz. 4, dlatego o 1.30 już musiałem być w wodzie. Było ciemno, czekałem na ptaki. Po dwóch godzinach poczułem, że coś mnie gryzie w głowę. Dotknąłem i okazało się, że to wielka pijawka. Po chwili zobaczyłem, że stanąłem w ich gnieździe i jestem nimi pokryty. Przez cały poranek z nimi walczyłem. Nie zrobiłem żadnego zdjęcia.

Ile najdłużej leżałeś w czatowni?

Szesnaście godzin, czekałem na żurawie. Nie przyleciały. Ale zazwyczaj zasiadka trwa 3-4 godziny.

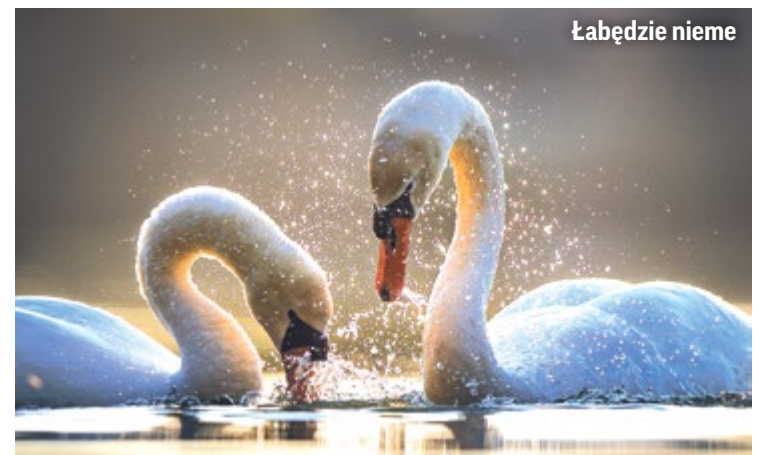
A miałeś jakieś zabawne sytuacje związane z takim czekaniem?

Tak. Fotografowałem rano nad stawem perkozy. Brzeg był pochły, więc żeby mieć dobrą perspektywę, położyłem się głową w dół, tak, że

na górze wystawały mi tylko nogi. Leżę sobie, fotografuję, akurat zaczęło wschodzić słońce i wtedy słyszę krzyk. Pani idąca z pieskiem zobaczyła moje nogi i zaczęła krzyczeć, myśląc, że to trup. Gdy zacząłem się ruszać, krzyknę-

ła jeszcze głośniejszym pędem uciekła. Niestety, spłoszyła mi perkozy.

A takie klasyczne selfie na wakacjach zdarza ci się czasem zrobić? Zdarza się, ale to zupełnie inna bajka.

Łabędzie nieme

Uszatka zwyczajna

Sikorki bogatki

Mateusz Pesiak wymyśla różne przebrania i sposoby na sfotografowanie najbardziej niezwykłych i płochliwych zwierząt

Gdzie się wybrać na koncerty w tym roku?

Będzie się działo! Robbie Williams, Sting i Peter Gabriel w Krakowie, a w Warszawie Red Hot Chili Peppers i Harry Styles. Kalendarz z koncertami gwiazd w Polsce na rok 2023 jest wypełniony wydarzeniami. Sprawdź, kto u nas wystąpi oraz ile kosztują bilety.

I Tomasz Wysocki

W Polsce zapowiada się obfitująco w wiele muzycznych wydarzeń rok.

Robbie Williams wystąpi w Krakowie już 12 marca. Brytyjski artysta świętuje okrągły jubileusz solowej kariery. Za bilet w sektorze najbliższej sceny zapłacimy 1870 zł, natomiast bilety na płytę Tauron Areny oraz na miejsca w dalszych sektorach kosztują 460 zł.

Jubileuszowe trasy zaplanowało w tym roku więcej artystów. W maju na trzy koncerty przyjeżdża do Polski legendarny zespół **Camel**, który obchodzi 50-lecie istnienia. Za bilety rockmanów z Wysp trzeba zapłacić: w Zabrzu: 159/299 zł; w Poznaniu: 189/299 zł; w Łodzi: 199/299 zł.

W kwietniu w Spodku w Katowicach wystąpi amerykańska gwiazda **Tori Amos**. Bilety na koncert kosztują 185, 195 i 220 zł.

Sting wystąpi na Turon Arena w Krakowie 20 lipca – artysta zawsze gromadzi komplet publiczności

Także w kwietniu we Wrocławiu zagra **Kate Melua**. Bilety do Hali Stulecia kosztują 180, 220 i 250 zł.

Natomiast w Krakowie koncertował będzie sam **Peter Gabriel**. Za bilet na wieczór z artystą trzeba zapłacić: 380, 455, 570 lub 750 zł. Na Tauron Arenie zagra także **Sting**, który zawsze gromadzi komplet publiczności. Bilety kosztują: 400 zł (płyta), 450 zł (trybuna boczna), 550 zł (trybuna naprzeciwko sceny).

Mocne metalowe składy pojawią się w Łodzi na Metal Hammer Festival. Za bilety na koncertowy wieczór z zespołem **Pantera** i ich gośćmi trzeba zapłacić: 420, 380 lub 320 zł.

Wiele będzie się działo na PGE Narodowym w Warszawie. Kulminacją sezonu koncertowego ma być występ zespołu **Red Hot Chili Peppers**, który przywiezie materiał z aż dwóch nowych płyt. Bilety na

koncert kosztują: sektor boczny 1176–1280 zł; płyta stadionu 652 zł; trybuna 295–695 zł.

W lipcu 2023 r. na PGE Narodowym koncert zaplanował też słynny **Harry Styles**. Żeby posłuchać go na żywo, fani muszą zapłacić: w sektorze tuż pod sceną 2038 zł; na płycie stadionu 1488 zł i 1153 zł; na trybunach 1178–1657 zł.

➤ Więcej na wroc.city/Koncerty2023

Dalí i Miró – wystawa przedłużona do 28.05

Dzieła Salvadora Dalego i Joana Miró w Muzeum Miejskim Wrocławia będzie można oglądać jeszcze w tym roku! Przedłużono dwie równoległe wystawy w ratuszu i Pałacu Królewskim do niedzieli 28 maja br. Wystawy są czynne śr.–sb. w godz. 11–17, w nd. od 10 do 18. Bilety na wystawę Salvadora Dalego w ratuszu kosztują 10 zł (ulgowy, grupowy), 15 zł (normalny), 30 zł (rodzinny), a na wystawę Joana Miró w Pałacu Królewskim – 20 zł (ulgowy), 30 (normalny), 60 zł (rodzinny). Bilety zakupione na wystawę Joana Miró upoważniają do wstępu na wystawę Salvadora Dalego.

Jazz nad Odrą już w kwietniu

59. edycja Jazzu nad Odrą, jednego z najstarszych polskich festiwali i jednej z najbardziej prestiżowych polskich imprez jazzowych, już wiosną! Tym samym festiwal wraca do korzeni, bo od pierwszej edycji odbywał się w marcu, a potem w kwietniu. Rewelacyjnego jazzu posłuchamy od 26 do 30 kwietnia 2023. Program poznamy na początku roku 2023.

Makieta z „Wielkiej Wody” w Hydropolis

Serial „Wielka Woda” stał się hitem Netflixa. A teraz charakterystyczny eksponat z filmu trafił do Hydropolis. To makieta Wrocławia, na którą główna bohaterka serialu wylała kawę. Wnikliwi goście odnajdą nawet to miejsce. Pomocny w poszukiwaniu plamy może okazać się też kubek powieszony nad makieta. Miniatura stanęła w strefie Miasto i Woda. Fani „Wielkiej Wody” mogą w Hydropolis poszerzyć swoją wiedzę na temat powodzi tysiąclecia i zweryfikować, co w serialu było fikcją, a co wydarzyło się naprawdę. Centrum czynne jest od pn. do pt. w godz. 9–18, natomiast w weekend w godz. 10–20. Bilety na konkretny termin najłatwiej kupić na stronie www.bilety.hydropolis.pl.

Niebezpieczni panowie w kinie od 20.01

Marcin Dorociński jako Witkacy, Tomasz Kot jako Tadeusz Boy-Żeleński, Andrzej Seweryn w roli Josepha Conrada i Wojciech Meczaldowski jako Bronisław Malinowski. „Niebezpieczni Dżentelmeni” wchodzi do kin 20 stycznia, także we Wrocławiu.

Dorociński, Kot, Seweryn, Meczaldowski: Niebezpieczni dżentelmeni

I Błażej Organisty

„Co się zdarzyło w Zakopanem... zostaje zakopane” – głosi plakat z twarzami czterech niebezpiecznych dżentelmenów. A Kino Świat opisuje fabułę tak: Cztery znakomitości zakopiańskiej bohemy budzą się po mocno zakrapianej, całonocnej imprezie. Głowy pękają im od kaca, nikt nic nie pamięta, a sytuacji nie poprawiają znalezione na podłodze zwłoki nieznanego mężczyzny. Dodatkowo do drzwi domu dobijają się właśnie stróża prawa. Wkrótce za sprawą tych błyskotliwych i uwielbiających ryzyko dżentelmenów tętniące kulturalnym życiem Zakopane stanie

się tłem wielkiej intrygi, w którą zamieszani będą gangsterzy, artyści i politycy, w tym Zofia Nałkowska czy Józef Piłsudski. Na drodze bohaterów stanie również Lenin we własnej osobie.

„Niebezpieczni Dżentelmeni” to komedia kryminalna i reżyserski debiut fabularny Macieja Kawalskiego. Film był pokazywany na Warszawskim Międzynarodowym Festiwalu Filmowym, gdzie zdobył nagrodę publiczności. A krytycy doceniają go za charyzmatyczną historię, ekspresyjne aktorstwo, humor i muzykę. Premiera 20 stycznia. We Wrocławiu w Heliosie, Multikinie, Cinema City i DCF-ie.

Пам'ятайте, що у Новому році ми надалі допомагаємо: Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19

У Вроцлаві досі працюють інформаційні пункти для мігрантів. Керує ними Вроцлавський центр соціального розвитку та Фонд «Україна». Подивіться, як можна скористатися їх допомогою. Інформація надається мовами: українською, російською та білоруською. Усі консультації безкоштовні.

Agata Zięba

WroMigrant – це міські пункти, метою яких є інформування та активізування мігрантів: тих, які вже проживають у Вроцлаві та тих, хто щойно приїхав до нашого міста. У цих пунктах Ви довідаєтеся, де та як полагодити різні формальності. Там Ви дізнаєтеся, як легалізувати проживання та роботу, де і як отримати персональний номер PESEL, як орендувати у Вроцлаві житло чи прописатися. Дорадники підкажуть Вам, як скористатися медичною допомогою, системою освіти та пропозиціями вивчення польської мови в нашому місті.

У цих пунктах ви дізнаєтеся також про майстер-класи та семінари-практикуми. Ви придбаєте практичні вміння та навички, необхідні для функціонування у польській буденності. Інформація надається чотирма мовами: українською, російською, англійською та польською.

Щоб відвідати пункт WroMigrant, не треба записуватися заздалегідь. Можна

Перехід Діалогу на вулиці Сьвідницькій 19, працює від понеділку до суботи

прийти до нього особисто, написати електронне повідомлення на адресу: wromigrant@wcrs.wroclaw.pl або зателефонувати: +48 735 969 992, +48 538 579 521, +48 538 579 555.

Якщо Ваша справа складна і необхідна консультація

юриста, найкраще домовитися про зустріч заздалегідь. Такі консультації безкоштовні і надаються у «Переході діалогу». Стационарний пункт «Перехід діалогу» знаходиться поблизу вул. Сьвідницької, 19 (у підземному переході). Він працює від понеділка до п'ят-

ниці, від 9.00 до 18.00, в суботу – від 10.00 до 16.00. Подробиці опубліковано на сайті: przejsciedialogu.wcrs.wroclaw.pl, +48 71 77 24 950.

Фонд «Україна» керує інформаційним пунктом під назвою InfoCUKR. Тут інформаційну

підтримку отримають мігранти, які проживають на території Нижньої Сілезії. Консультації надаються з таких питань: легалізація проживання та роботи; способи пошуку роботи або житла; охорона здоров'я та страхування; інтеграція із місцевими жителями; адаптація у буденному житті в Польщі та у новому місці.

Безкоштовні консультації надаються чотирма мовами: українською, польською, російською та англійською. Якщо справи вимагають спеціальних знань, проводяться тематичні консультації. Пункт працює на вул. Руській, 46а/201 у понеділок від 10.00 до 18.00, а від вівторка до неділі – від 10.00 до 17.00. Запис проводиться за телефоном: +48 510 011 846 або за електронною адресою: info@instytutpm.eu – якщо Ви хочете отримати відповідь електронною поштою. На тематичну консультацію записуйтеся, надсилаючи повідомлення на адресу: zapisy@instytutpm.eu. Подробиці читайте на сайті: fundacijaukraina.eu.

Бароковий Нептун пережив війну і щасливо повертається до Вроцлава

Колись він був одним із символів міста, увічнений на листівках. Усі думали, що він втрачений назавжди, і розділив долю площі Новий Тарг, знищеної 1945 року.

Maciej Wołodko

Сьогодні – після більше ніж сто-річної відсутності, бароковий Нептун повернувся до Вроцлава. Статуя не ціла, це шматки, але сумнівів немає: це він. Як це можливо?

Сенсаційне відкриття зробив вроцлавський історик, доктор Томаш Селіцький. Його розслідування показує, що під час генеральної реконструкції фонтану в Новому Тарзі 1874 року також з'явилася нова скульптура Нептуна. Її створив Альберт Рахнер,

автор бюста Ліннея в Ботанічному саду. І саме цей Нептун був зруйнований 1945 року. Тим часом оригінал був... у приватній власності колишнього міського радника лейтенанта Карла Мюллера. Згадки преси тієї епохи свідчать, що 1889 року старий Нептун був виставлений в маєтку Мюллера у Вельовсі біля Сицова. І дійсно. Там він був і 2022 року. «Не весь вроцлавський фонтан потрапив у Вельовець, але багато його елементів, у тому числі найважливіших – скульптур. Ніхто не знав про те, що вони саме тут. Це справжнє

диво, що цей оригінальний бароковий Нептун не був зруйнований під час облоги. Він і так знищений. Ні голови, ні рук немає. Фігура, однак, досить примітна, тому його можна впізнати», – каже доктор Томаш Селіцький. Фрагменти статуї були перевезені в середу, 7 грудня 2022 року, на територію Старого єврейського кладовища на вулиці Шленжній (пол. Ślężnej). Нептун був переданий Міському музею Вроцлава. Тут його зберігатимуть, перевірятимуть і – відповідно до наявних ресурсів – піддадуть реставрації.

Статуя не ціла, це шматки, але сумнівів немає: це він – Нептун

Najlepsze sportowe momenty 12 miesięcy

18. mistrzostwa Polski koszykarzy Śląska, brązowy medal Macieja Janowskiego w cyklu Grand Prix w żużlu, biegowe medalowe akcenty z lekkoatletycznych mistrzostw Europy. Oto nasze subiektywne zestawienie wydarzeń sportowych przez 12 miesięcy roku 2022.

Michał Salkowski

I. KOLARSTWO. We Wrocławiu powstała zawodowa grupa kolarska kobiet – Atom Deweloper Posciel-lux.pl Wrocław. To pierwsza od ponad 13 lat zawodowa ekipa.

II. PIŁKA NOŻNA: Największe zimowe rozgrywki piłki nożnej w Europie rozegrały się w naszym mieście. Wrocław Winter CUP 2022 to rywalizacja 150 zespołów z 6 państw w 8 kategoriach wiekowych, czyli zmagania blisko dwóch tysięcy zawodników, którzy rozegrali w sumie niemal pół tysiąca meczów.

III. POMOC UKRAINIE. Wrocławskie kluby piłkarskie wsparły Ukrainę u progu rosyjskiej agresji na terytorium naszych sąsiadów. Piłkarski Śląsk przeznaczył część dochodu z biletów na rzecz fundacji wspomagającej Ukrainę. Szczypior-niści Śląska zorganizowali zbiórkę darów dla pokrzywdzonych mieszkańców oraz uchodźców. Zbiórkę ubrań, środków czystości i funduszy zorganizowała też Śląza.

IV. TENIS STOŁOWY: Katarzyna Węgrzyn zdominowała mistrzostwa Polski. Zawodniczka AZS UE Wrocław zdobyła komplet trzech złotych medali – w singlu, deblu oraz grze mieszanej. Dokonały tego tylko największe sławy polskiego tenisa stołowego, m.in. Danuta Szmidt-Calińska, Ewa Olek-Poż-

niak, Andrzej Grubba czy Lucjan Błaszczyk.

V. KOSZYKÓWKA: Śląsk Wrocław zdobył 18. w historii mistrzostwo Polski. Podopieczni Andreja Urlepa w decydującym starciu pokonali Legię Warszawa 90:77. Całą finałową rywalizację play-off Energa Basket Ligi zakończyli z bilansem 4:1.

VI. TENIS ZIEMNY: Wrocławianin Hubert Hurkacz wygrał prestiżowy turniej ATP w Halle. W finale pokonał Rosjanina Daniła Miedwediewa 6:1, 6:4. Było to jego 5. turniejowe zwycięstwo w karierze, pierwsze na nawierzchni trawiastej.

VII. PIŁKA NOŻNA BEZDOMNYCH. Wrocław CUP, czyli 12. Międzynarodowy Turniej w Piłce Nożnej Ulicznej Osób Bezdomnych rozegrał się na placu Solnym. O podium walczyło 16 drużyn męskich i 4 kobiece z różnych stron świata. U panów triumfowali Węgrzy, którzy w finale pokonali wrocławski zespół Świętego Brata Alberta 5:3. U pań wygrała ekipa z Oławy, która w rozstrzygającym starciu pokonała reprezentację Polski 12:6.

VIII. LEKKA ATLETYKA. Na rozgrywanych w Monachium lekkoatletycznych mistrzostwach Europy reprezentacja Polski zdobyła aż 14 medali, dzięki czemu zajęła 6. miejsce w klasyfikacji medalowej. Nie obyło się bez wrocławskich

Krzysztof Gajewski z Wrocławia, jako pierwszy człowiek na świecie, pokonał 2000 m w temp. 0 st. C na wysokości ponad 3200 m

akcentów, tych biegowych. Dwa srebrne medale wywalczyła Natalia Kaczmarek, zaś brązowy – Sofia Ennaoui.

IX. BRYDŻ SPORTOWY. Hala Stulecia stała się areną mistrzostw świata World Bridge Series. Polacy ugrali na tych zawodach aż 6 medali – cztery złote, dwa brązowe. W zawodach wzięli udział brydżyści reprezentujący ponad 50 krajów z całego świata.

X. STRZELECTWO. Złoty oraz brązowy medal przywieźli z mistrzostw świata w Kairze zawodnicy Śląska Wrocław – Karolina Kowalczyk i Szymon Wojtyła. Krążki wywalczyli w parach mieszanych, w duetach z zawodnikami Legii Warszawa.

XI. PIŁKA NOŻNA. Śląsk Wrocław obchodził 75-lecie istnienia. Na zamykającym rundę jesienną meczu z Legią Warszawa piłkarze WKS-u wystąpili w specjalnych okolicznościowych koszulkach. Z kolei legendy Śląska mogły obejrzeć nowo powstające muzeum klubu na Tarczyński Arena. Jego uroczyste otwarcie nastąpi już wiosną przyszłego roku.

XII. SPORTY EKSTREMALNE. Krzysztof Gajewski z Wrocławia pobił rekord Guinnessa w najdłuższym pływaniu wewnątrz lodowca. Pokonał 2 tysiące metrów w wodzie o temperaturze 0 st. C na wysokości ponad 3200 m. Stało się to w austriackiej jaskini Natur Eis Palace. Dokonał tego jako pierwszy człowiek na świecie.

Tydzień w skrócie

Final Four w Nysie nie dla #VolleyWrocław. Zespół Michała Maska nie zdołał pokonać mocnej ekipy ŁKS Commerceconu Łódź i uległ medalistkom mistrzostw Polski w trzech setach (19:25, 16:25, 15:25). Oznacza to, że zespół wrocławskich siatkarzy zakończył swój udział w tej edycji TAURON Pucharu Polski.

Koszykarze WKS-u nie schodzą ze zwycięskiej ścieżki. Podopieczni Andreja Urlepa, pokonując Enea Zastal BC Zielona Góra 85:77, odnieśli 14. zwycięstwo z rzędu i są jedyną niepokonaną drużyną w Energa Basket Lidze. Co ciekawe, w trakcie tego spotkania w Hali Stulecia odnotowano także rekord frekwencji. Triumf Trójcolorowych oklaskiwało 4617 kibiców.

WYDARZENIA SPORTOWE

Koszykówka

Koszykówka mężczyzn
Energa Basket Liga:
14.01, godz. 17.30,
Stargard, Hala OSiR
Stargard
PGE Spółnia Stargard
– WKS Śląsk Wrocław
(Polsat Sport Extra)

Koszykówka kobiet
Energa Basket Liga Kobiet
15.01, godz. 15, Hala
AWF przy Stadionie
Olimpijskim
IKS Śląza Wrocław –
Enea AZS Politechnika
Poznań
(Emocje TV)

Siatkówka

Siatkówka mężczyzn
Tauron 1.liga mężczyzn:
14.01, godz. 18,
Hala Orbita Wrocław
Chemeko-System
Gwardia Wrocław
– Olimpia Sulęcín

9. Nocny Wrocław Półmaraton

Ponad 5 tysięcy osób ceniących sobie ruch zapisało się już na 9. Nocny Wrocław Półmaraton. Pobiegają w nim 17 czerwca. Jeśli chcesz wziąć udział w biegu, nie zwlekaj!

Redakcja

Nocny Wrocław Półmaraton to wyjątkowe wydarzenie w skali całej Europy. Zawodnicy startują między godz. 21 a 22 i po zmroku przemierzają ulice miasta stu mostów. Od 1 stycznia, od godz. 0.01 do półmaratonu zgłosiło się już ponad 5 tys. osób. Pakiety startowe opłaciło 4300 biegaczy.

Ceny pakietów różnią się zależnie od ich zawartości i liczby

zapisanych zawodników. Pakiet podstawowy (z medalem w kształcie dziewiątki, łukiem stadionu i wieżą zegarową) kosztuje aktualnie 150 zł, pakiet z koszulką – 200 zł, a z koszulką i dużym szybkoschnącym, ręcznikiem – 250 zł. Zawodnicy z rocznika 1963 i starsi za pakiet podstawowy zapłacą symboliczną złotówkę.

Nocny Wrocław Półmaraton to wyjątkowe wydarzenie w skali całej Europy. Zawodnicy startu-

ją między godz. 21 a 22 i po zmroku przemierzają ulice miasta stu mostów.

Nocny Wrocław Półmaraton to flagowa impreza biegowa w stolicy Dolnego Śląska. Zawody już od 9 lat organizuje Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław. Poprzednią edycję po raz pierwszy w historii wygrał Polak. Patryk Kozłowski przebiegł półmaratoński dystans w czasie 01:05:11.

Rejestracji na bieg można dokonać pod linkiem: wroc.city/ZapisyNWP2023.

Więcej na www.pol.wroclawmaraton.pl

Kolędy świata w Narodowym Forum Muzyki 21.01

Ulubione kolędowanie polskiej publiczności z grupą TGD coraz bliżej! W NFM przy pl. Wolności 1, 21.01.2023 r. o godz. 16.30 i 19 usłyszymy Anię Karwan, Kubę Badacha oraz zespół TGD. Podczas koncertu w NFM artyści zabiorą nas w niezwykłą muzyczną podróż. Usłyszymy najpiękniejsze kompozycje bożonarodzeniowe ze wszystkich niemal kontynen-

tów. Zespół TGD to jeden z najpopularniejszych w Polsce chórów popowo-gospelowych, który świętuje 40-lecie działalności. Obok melodii nowo odkrytych, zaprezentują najbardziej znane i lubiane utwory ze swojego świątecznego repertuaru. Wstęp jest biletowany. Ceny od 79 zł do 159 zł. Wejściówkę można kupić poprzez stronę internetową eventim.pl. Na rynku jest już dostępny nowy album „Kolędy Świata 3” zespołu TGD.

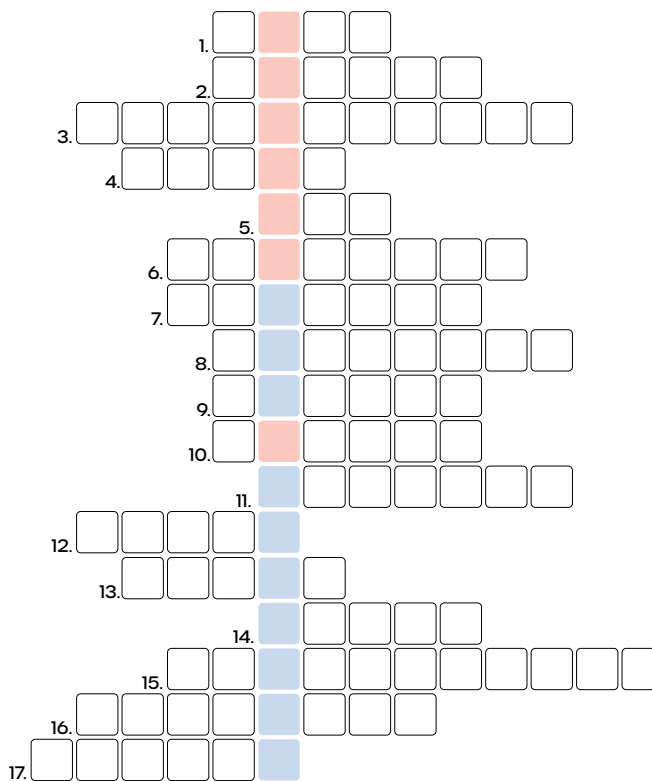
Poznaj twórczość Witolda Liszkowskiego

Od 20.01.2023 r. przestrzeń Galerii Miejskiej, ul. Kiełbaśnicza 28, wypełni twórczość Witolda Liszkowskiego. Wystawa „Polisemie – sztuka osobista” będzie retrospektywną prezentacją bogatego, bo obejmującego ponad cztery dekady, dorobku twórczego Witolda Liszkowskiego. Wrocławski artysta zaprezentuje publiczności m.in. prace fotograficzne, dzieła

malarskie, performatywne akcje w przestrzeni miejskiej i animacyjno-kreacyjne inicjatywy realizowane we współpracy z lokalnymi społecznościami Wrocławia. Na ekspozycje złożą się więc zarówno archiwalne materiały dokumentujące wczesne działania artysty, jak i te najświeższe. Szczegóły znajdziecie na stronie galeriamiejska.pl. Oficjalne otwarcie wystawy 19 stycznia o godz. 18. Ekspozycja będzie czynna dla zwiedzających do 16 lutego. Wstęp wolny.

KRZYŻÓWKA NUMERU 114

- Jazz nad ...
- Obchodzą swoje święto 1 czerwca.
- ... Cantas.
- W kształcie bucika, coroczny symbol Jarmarku Bożonarodzeniowego.
- Patron Wrocławia.
- Grany w teatrze.
- W muzeum może być stała lub czasowa.
- Rekord, który jest bity co roku 1 maja.
- Można go spotkać w budynku we Wrocławiu, w którym nad wejściem znajduje się Temida.
- Uroczystość, wyjątkowo obchodzony dzień.
- Bieg na dystansie 42 km.
- Rodzaj wystawy lub ekspozycji połączonej ze sprzedażą, odbywają się w Hali Stulecia.
- Teatr, który wystawia spektakle dla dzieci.
- Koszykarska drużyna z Wrocławia.
- Dzień, który obchodzimy 21 listopada.
- ... Krasnoludków, cyklicznie we wrześniu we Wrocławiu.
- Wyścigi tych łodzi uświetniają Dzień Odry.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer 664 072 606. Koszt jednego SMS-a wg taryfy ope-

ratora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **114.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki).

Na odpowiedzi czekamy do **17 stycznia 2023 r. do godz. 20.** Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do 17 stycznia 2023 r. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wyda-

niu do zdobycia są bluza, workoplecak i koc polarowy. Zwycięzcy z nr. 112 (hasło: Bóg się rodzi) to: pan Michał (bluza z herbem Wrocławia), pani Krystyna (workoplecak) i pan Grzegorz (koc polarowy). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
Pogotowie Ratunkowe: **999**
Policja: **997**
Straż Pożarna: **998**
Straż Miejska: **986**
Centrum Powiadomienia Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
Pogotowie energetyczne: **991**
Pogotowie gazowe: **992**
Pogotowie ciepłownicze: **993**
Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 31 11** (pn.-pt. 9.00-19.00)
Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)
Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 71 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony – inne

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)
Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)
Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)
Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)
Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 308 50 30** (pn.-pt. 7.00-21.00)
Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionej: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)
Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Taxi Senior: **794 123 124**
Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA
pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Ewa Wapłak

Redaktor wydania
Agata Zięba

DRUK
AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław